

Aika 03.11.2025, klo 17:00

Paikka Kaupungintalo, kaupunginhallituksen kokoushuone / Teams-yhteys

Käsiteltävät asiat

- § 361 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 362 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 363 Otto-oikeus/lautakuntien päätökset**
- § 364 Otto-oikeus/viranhaltijoiden päätökset**
- § 365 Otto-oikeus/viranhaltijoiden päätökset, kaupunginjohtaja**
- § 366 Kaupunginvaltuuston kokouksen 8.9.2025 täytäntöönpanot**
- § 367 Maanhankinta, metsäkiinteistö 491-416-2-14 (Visulahti)**
- § 368 Luotolahden Metsästysyhdistys ry, väliaikaisen hankerahoituksen takaisinmaksuajan muutos**
- § 369 Mikkelin Ravirata Oy, muutos konsernitiliin liitettyyn tililuottoon**
- § 370 Kaupunginhallituksen toiminnan pelisäännöt 2025-2029**
- § 371 Konserni- ja elinvoimapalveluiden palvelualueen toimintasäännön päivittäminen**
- § 372 Pro Mikkeli -mitalin saaja 2025**
- § 373 Eron myöntäminen Nina Parkkiselle Anttolan aluejohtokunta jäsenyydestä ja puheenjohtajan tehtävästä sekä uuden jäsenen ja puheenjohtajan valitseminen**
- § 374 Valtuustoaloite: Koulukuljetuskäytäntöjen arviointi ja kehittäminen Mikkeliissä**
- § 375 Valtuustoaloite: Mikkeliin tarvitaan uudisrakennus ikääntyvälle väestölle vastaamaan kasvavaa palvelutarvetta**
- § 376 Valtuustoaloite koulukuljetusten ja maaseudun joukkoliikenteen yhdistämisestä**
- § 377 Valtuustoaloite: Kaupunginosien Savisillan ja Tupalan välinen tieyhteys**
- § 378 Valtuustoaloite: Mikrometsiä Mikkeliin**
- § 379 Valtuustoaloite: Mikkelin torille kello neljään ilmansuuntaan**
- § 380 Valtuustoaloite: Mitä Mikkelin kaupunki aikoo tehdä välityömarkkinoiden ja pitkäaikaistyöttömien tukemiseksi?**
- § 381 Valtuustoaloite: Tekoäly varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa**
- § 382 Valtuustoaloite: Perusopetuslain muutoksen (1090/2024) vaikutusten huomioiminen Mikkelin kaupungin vuoden 2026 talousarvion valmistelussa**

Osallistujat

Pekka Pöyry, puheenjohtaja
Jatta Juhola, 1. varapuheenjohtaja
Jani Sensio, 2. varapuheenjohtaja
Ari Liikanen, sihteeri
Eero Aho
Tapio Honkamaa
Heli Kauppinen
Suvi Kähkönen-Valtola
Heikki Nykänen
Kirsi Olkkonen
Petri Pekonen
Anne Puntanen
Jarno Strengell
Heidi Hänninen, viestintä- ja markkinointipäällikkö
Vesa Kallio, kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Aki Kauranen, strategia- ja kehityspäällikkö
Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja
Annaliisa Leinonen, kaupunginlakimies
Petri Mattila, henkilöstöjohtaja
Jouni Riihelä, kaupunkikehitysjohtaja
Arto Seppälä, kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja
Janne Skott, taloussuunnittelupäällikkö
Tiia Tamlander, talousjohtaja
Oskari Valtola, kaupunginvaltuuston puheenjohtaja

§ 361

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 362

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Kirsi Olkkonen ja Eero Aho. Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti keskiviikkona 5.11.2025 ja on sen jälkeen nähtävänä kaupungin yleisessä tietoverkossa.

§ 363

Otto-oikeus/lautakuntien päätökset

Kaupunginhallituksen tietoon saatetut pöytäkirjat:

- Mikkelin pitäjän aluejohtokunta 7.10.2025
- Anttolan aluejohtokunta 14.10.2025

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Koska kaupunginjohtaja ei ole havainnut pöytäkirjoissa sellaista, mikä olisi esteenä päätösten täytäntöönpanolle kaupunginjohtaja ehdottaa, ettei kaupunginhallitus käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta em. viranomaisten tekemiin päätöksiin.

§ 364

Otto-oikeus/viranhaltijoiden päätökset

Hallintojohtaja

Hankintapäätökset:

§ 5 Sijoitustoiminnan koontiraportointipalvelun hankinta, 29.10.2025

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Koska kaupunginjohtaja ei ole havainnut viranhaltijapäätöksissä sellaista, mikä olisi esteenä päätösten täytäntöönpanolle kaupunginjohtaja ehdottaa, ettei kaupunginhallitus käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta em. viranomaisten tekemiin päätöksiin.

§ 365

Otto-oikeus/viranhaltijoiden päätökset, kaupunginjohtaja

Kaupunginjohtaja

Avustuspäätökset:

§ 47 Young Mikkeli 10.9.2025 hakemukset, 19.10.2025

Ehdotus

Esittelijä: Pekka Pöyry, kaupunginhallituksen puheenjohtaja

Koska kaupunginhallituksen puheenjohtaja ei ole havainnut viranhaltijapäätöksissä sellaista, mikä olisi esteenä päätösten täytäntöönpanolle puheenjohtaja ehdottaa, ettei kaupunginhallitus käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta em. päätöksiin.

§ 366

Kaupunginvaltuuston kokouksen 8.9.2025 täytäntöönpanot

MliDno-2025-679

Kaupunginhallitukselle esitellään kaupunginvaltuuston kokouksessa 8.9.2025 tehdyt päätökset.

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Todettuaan, että päätökset ovat syntyneet laillisessa järjestyksessä eivätkä mene kaupunginvaltuuston toimivallan ulkopuolelle eivätkä ne ole lainvastaisia, kaupunginhallitus päättää niiden täytäntöönpanosta seuraavaa:

§ 107

Hyvän elämän ohjelman, hyvinvointikertomuksen ja hyvinvoinnin tilan seuranta 2024
Ilmoitukset: pöytäkirjanote 11.9.2025: Hyvinvointikoordinaattori, Etelä-Savon hyvinvointialue/kirjaamo

§ 108

Porrassalmen pohjavesialueen suojelusuunnitelman päivittäminen
Ilmoitukset: pöytäkirjanote 16.9.2025: Etelä-Savon Ely-keskus/kirjaamo, Mikkelin Vesilaitos, Väylävirasto, Etelä-Savon pelastuslaitos/kirjaamo

§ 109

Oikaisukehotus Ristiinan eteläosan lampialueen ranta-asemakaava ja Honkataipaleen ranta-asemakaavan muutos / UPM-Kymmene Oyj
Ilmoitukset: pöytäkirjanote 11.9.2025: Etelä-Savon Ely-keskus, Pohjois-Savon Ely-keskus, Riihisaari-Savonlinnan museo, Väylävirasto

§ 110

Mikkelin seudun ympäristölautakunnan vaali 2025-2029
Ilmoitukset: pöytäkirjanote 9.9.2025: Valitut henkilöt, luottamushenkilörekisterinhoitaja, Mikkelin seudun ympäristöpalvelut, Meidän IT ja talous Oy/palkanlaskenta

§ 111

Etelä-Savon käräjäoikeuden lautamiesten valinta vaalikaudelle 2025-2029
Ilmoitukset: pöytäkirjanote 9.9.2025: Valittu henkilö, luottamushenkilörekisterinhoitaja, Etelä-Savon käräjäoikeus

§ 112

Etelä-Savon Energia Oy:n vuosikatsaus 2024
Merkittiin tiedoksi

§ 113

Valtuustoaloite: Kylien turvallisuuden ja varautumisen suunnitelman laatiminen
Merkittiin tiedoksi

§ 114

Valtuustoaloite: Taidemuseon tilakysymykset on ratkaistava
Merkittiin tiedoksi

§ 115

Valtuustoaloite oto-tuntien rajoittamisesta enintään yhteen koulupäivään sijaisuuksia järjestettäessä

Aloite lähetetty kaupunginhallituksen valmisteltavaksi. Kh 22.9.2025 § 322

§ 367

Maanhankinta, metsäkiinteistö 491-416-2-14 (Visulahti)

MliDno-2025-3567

Valmistelijat / lisätiedot:

Topiantti Äikäs, maankäyttöjohtaja, topiantti.aikas@mikkeli.fi

Liitteet

- 1 Liite Kh 3.11. 2025 Maanhankinta metsäkiinteistö 491-416-2-14 (Visulahti) - Liite 1 kartta
- 2 Liite Kh 3.11.2025 Maanhankinta metsäkiinteistö 491-416-2-14 (Visulahti) - Liite 2a Metsäarvio - pohjoisosa
- 3 Liite Kh 3.11.2025 Maanhankinta metsäkiinteistö 491-416-2-14 (Visulahti) - Liite 2b Metsäarvio - eteläosa
- 4 Liite Kh 3.11.225 Maanhankinta metsäkiinteistö 491-416-2-14 (Visulahti) - Liite 3 Kauppakirjaluonnos 23.10.2025

Mikkelin kaupunki varautuu tulevaisuuden maankäytön tarpeisiin hankkimalla maata kantakaupungin osayleiskaava-alueelta ja sen välittömästä läheisyydestä. Maankäyttö ja kaupunkirakenne tuloksyksikkö on käynyt neuvotteluja vapaaehtoisista maanhankinnoista yksityisten maanomistajien kanssa Visulahden suunnalla.

Kaupunginvaltuusto (KV § 124, 6.10.2025) myönsi lisämäärärahan maan hankintaan koskien kiinteistöä 491-416-2-14 (kartta liitteessä 1). Kaupan kohteen pinta-ala on 24,58 ha (245 791 m²). Neuvoteltu kauppahinta perustuu laadittuun metsäkiinteistöarvioon (liite 2).

Nyt on tullut ajankohtaiseksi tehdä metsäkiinteistön kauppa liitteenä 3 olevan kauppakirjan mukaisin ehdoin. Neuvoteltu kauppahinta, 245 500 €, katetaan lisämäärärahalla, joka on osoitettu Asumisen ja toimintaympäristön investointiosaan.

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus hyväksyy metsäkiinteistön kaupan ja kauppakirjan ja valtuuttaa maankäyttöjohtajan allekirjoittamaan kaupungin puolesta kauppakirjan.

Tiedoksi

Asianosainen, maankäyttöjohtaja, talouspalvelut.

Kaupunginhallitus, § 110, 15.04.2024

Kaupunginhallitus, § 368, 03.11.2025

§ 368

Luotolahden Metsästysyhdistys ry, väliaikaisen hankerahoituksen takaisinmaksuajan muutos

MliDno-2023-266

Kaupunginhallitus, 15.04.2024, § 110

Valmistelijat / lisätiedot:

Janne Skott, taloussuunnittelupäällikkö, janne.skott@mikkeli.fi
Susanna Turunen, controller, susanna.turunen@mikkeli.fi

Mikkelin kaupunginvaltuusto on 23.1.2023 § 11 tehnyt periaatepäätöksen, jonka mukaan väliaikaista hankerahoitusta voidaan myöntää yhdistyksille sekä muille yksityisoikeudellisille yhteisöille ja säätiöille Leader-hankkeisiin yhteensä enintään 250 000,00 euroa. Hankerahoituksen toiminnan pääasiallisen tarkoituksen on oltava muu kuin taloudellinen toiminta tai niiden toiminnan ensisijainen päämäärä ei saa olla voiton tavoittelu. Väliaikaista rahoitusta on haettava kaupunginhallitukselta kirjallisesti ja rahoitushakemuksen liitteeksi on toimitettava ELY-keskuksen rahoituspäätös. Kaupunginvaltuusto on oikeuttanut kaupunginhallituksen päättämään väliaikaisen rahoituksen myöntämisestä Leader-hankkeisiin. Väliaikainen Leader-rahoitus on saajalleen korotonta, ja siitä laaditaan kirjallinen sopimus. Tällä hetkellä 250 000,00 euron enimmäismäärästä on myönnetty väliaikaista rahoitusta yhteensä 64 324,50 euroa.

Etelä-Savon ELY-keskus on myöntänyt Suomenniemellä toimivalle Luotolahden Metsästysyhdistys ry:lle rahoitusta yleishyödylliseen investointihankkeeseen yhdistyksen hankkiman tilan rakennusten kunnostus kokoontumistiloiksi (päätöksen päivämäärä 20.3.2024, hankenumero 259972).

Hankkeen tarkoituksena on kunnostaa Luotolahden Metsästysyhdistyksen hankkiman tilan rakennukset yhteiseksi kokoontumistilaksi. Toteuttajana on Luotolahden Metsästysyhdistys ja lähialueella toimivat yhdistykset. Tavoitteena ja odotettuna tuloksena on, että yhdistysten toiminta vilkastuu ja yhdistysten yhteistoiminta lisääntyy, kun on tila missä kokoontua. Hyödynsaajina ovat yhdistysten jäsenet ja alueella vakituisesti asuvat sekä osa-aikaisesti alueella asuvat.

Hankkeen kokonaisbudjetti on 88 620,00 euroa, johon myönnetyn julkisen hankerahoituksen osuus on yhteensä 53 172,00 euroa (ELY-keskuksen osuus 42 537,60 euroa + Leader-ryhmän osuus 10 634,40 euroa). Hanke on toteutettava 30.6.2025 mennessä.

Luotolahden Metsästysyhdistys ry anoo Mikkelin kaupungilta väliaikaista hankerahoitusta kaupunginvaltuuston päätöksen 23.1.2023 § 11 mukaisesti 10 000,00 euroa. Väliaikainen hankerahoitus maksetaan takaisin Mikkelin kaupungille hankkeen päättymisen jälkeen, kuitenkin viimeistään 30.11.2025.

Oheismateriaalina on Luotolahden Metsästysyhdistys ry:n rahoitushakemus liitteineen.

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää myöntää Luotolahden Metsästysyhdistys ry:lle 10 000,00 euron väliaikaisen hankerahoituksen. Rahoitus myönnetään korottomana ja vakuudettomana, ja se on maksettava takaisin hankkeen päätyttyä, kuitenkin 30.11.2025 mennessä. Päätöksen jälkeen voimassaolevia kaupungin myöntämiä väliaikaisia lainoja Leader-hankkeisiin on yhteensä 74 324,50 euroa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus, 03.11.2025, § 368

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiia Tamlander, talousjohtaja, tiia.tamlander@mikkeli.fi
Susanna Turunen, controller, susanna.turunen@mikkeli.fi

Mikkelin kaupunginvaltuusto 27.1.2025 § 13 on tehnyt periaatepäätöksen, jonka mukaan väliaikaista hankerahoitusta voidaan myöntää yhdistyksille sekä muille yksityisoikeudellisille yhteisöille ja säätiöille Leader-hankkeiden ja muiden vastaavien ELY-keskuksen rahoittamien hankkeiden toteuttamiseksi yhteensä enintään 1 000 000,00 euroa. Hankerahoituksen toiminnan pääasiallisen tarkoituksen on oltava muu kuin taloudellinen toiminta tai niiden toiminnan ensisijainen päämäärä ei saa olla voiton tavoittelu. Yksittäisen hankkeen lainamäärä voi riskienhallinnallisista syistä olla enimmillään 200 000,00 euroa. Väliaikaista rahoitusta on haettava kaupunginhallitukselta kirjallisesti ja rahoitushakemuksen liitteeksi on toimitettava ELY-keskuksen rahoituspäätös. Kaupunginvaltuusto on oikeuttanut kaupunginhallituksen päättämään väliaikaisen rahoituksen myöntämisestä. Väliaikainen hankerahoitus on saajalleen korotonta, ja siitä laaditaan kaupungin ja yhdistyksen välinen kirjallinen sopimus.

Etelä-Savon ELY-keskus on myöntänyt Suomenniemellä toimivalle Luotolahden Metsästysyhdistys ry:lle rahoitusta yleishyödylliseen investointihankkeeseen yhdistyksen hankkiman tilan rakennusten kunnostamiseen kokoontumistiloiksi (hankenumero 259972). Hankkeen alkuperäinen toteutusaikataulu on ollut 30.6.2025 mennessä.

Mikkelin kaupunginhallitus on 15.4.2024 § 110 myöntänyt Luotolahden Metsästysyhdistys ry:lle kyseiseen hankkeeseen väliaikaista hankerahoitusta 10 000,00 euroa. Mikkelin kaupungin ja Luotolahden Metsästysyhdistys ry:n välisen velkakirjan mukaan väliaikainen hankerahoitus maksetaan takaisin Mikkelin kaupungille hankkeen päättymisen jälkeen, kuitenkin viimeistään 30.11.2025.

Kiinteistön kunnostushankkeen aikana odottamattomia haasteita, jotka vaikuttaneet heikentävästi yhdistyksen talouteen. Lisäksi ELY-keskuksen maksama rahoitusosuus on ollut ennakoitua pienempi.

Luotolahden Metsästisyhdistys ry on hakemuksessaan esittänyt, että yhdistys maksaa Mikkelin kaupungin myöntämästä väliaikaisesta hankerahoituksesta takaisin 4 000,00 euroa viimeistään 22.10.2025. Väliaikaisen lainan loppuosuudelle (6 000,00 euroa) yhdistys pyytää takaisinmaksuajan pidentämistä 31.12.2026 saakka.

Esityksensä mukaisesti, yhdistys on 20.10.2025 maksanut väliaikaisesta hankelainasta takaisin kaupungille 4 000 euroa. Yhdistys on esittänyt suunnitelman taloudellisen tilanteensa parantamiseksi sekä käynyt neuvotteluja Etelä-Savon ELY-keskuksen kanssa hankeajan jatkamisesta ja maksatukseen liittyvistä asioista.

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää jatkaa Luotolahden Metsästisyhdistys ry:lle myönnetylle väliaikaisen hankerahoituksen laina-aikaa niin, että 6 000,00 euron loppuosa lainasta tulee maksaa takaisin viimeistään 31.12.2026.

Tiedoksi

Luotolahden Metsästisyhdistys ry/Ilkka Vainikka, talouspalvelut

§ 369

Mikkelin Ravirata Oy, muutos konsernitiliin liitettyyn tililuottoon

MliDno-2025-414

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiia Tamlander, talousjohtaja, tiia.tamlander@mikkeli.fi
Susanna Turunen, controller, susanna.turunen@mikkeli.fi

Liitteet

- 1 Liite Kh 3.11.2025 Tililuotot konsernitilillä 1.1.2025 alkaen muutokset 10.11.2025
- 2 Liite Kh 3.11.2025 Tililuotot konsernitilillä 10.11.2025 alkaen

Mikkelin Ravirata Oy:n hallitus on kokouksessaan 16.9.2025 § 5 päättänyt esittää Mikkelin kaupungille konsernitiliin liitetyn tililuoton nostamista. Tällä hetkellä Mikkelin Ravirata Oy:n konsernitiliin liitetty tililuotto on 500 000,00 euroa. Mikkelin Ravirata Oy esittää tililuoton nostamista 1 000 000,00 euroon maksuvalmiuden turvaamiseksi.

Suomen Hippos ry:n raviradoille kesällä 2025 tekemän selvityksen mukaan Mikkelin Ravirata Oy:n omavaraisuus- ja velkaantumisaste ovat hyväksyttävällä tasolla. Vastaavasti maksuvalmiudessa todettiin olevan haasteita. Mikkelin Ravirata Oy:n mukaan mittavat investoinnit, viime vuosien heikko tuloskehitys sekä maa- ja metsätalousministeriön toimintatukien takaisinperintä ovat vaikuttaneet heikentävästi maksuvalmiuteen.

Yhtiö tiedostaa taloudellisen tilanteensa haasteet ja on ryhtynyt toimenpiteisiin talouden tervehdyttämiseksi. Yhtiö on toimittanut talouden tervehdyttämisohjelman konsernitilin limiitin korotushakemuksen yhteydessä.

Mikkelin kaupungin konsernipankkina toimii OP Yrityspankki Oyj (KH 18.1.2021 § 30). Konsernitilipalvelun piiriin kuuluu kaupungin lisäksi kaupungin liikelaitokset sekä kaupungin tytäryhtiöitä. Konsernitilipalveluun on liitetty yhteensä 25 miljoonan euron tililuottolimiitti. Kaupunginvaltuusto on viimeksi 11.11.2024 § 101 vahvistanut konsernisopimukseen liitetyt tililuotot 1.1.2025 alkaen.

Konsernitilipalveluun liitetyn tililuottolimiitin voimassa olevat, OP Yrityspankki Oyj:n sopimuksen mukaiset, Mikkelin kaupungin (emo) korkoehdot ovat seuraavat:

- Tililuottoprovisio on 0,10 % tililuoton kokonaismäärästä.
- Käytettävän tililuoton korko on euribor 3kk + 0,30 %.

Kaupunki vastaa konsernitilipalvelun kilpailuttamisesta ja ylläpidosta volyyymiin perustuvien toiminnallisten ja taloudellisten hyötyjen saavuttamiseksi sekä konserniyhteisöjen lyhytaikaisen rahoituksen turvaamiseksi. On perusteltua, että Mikkelin kaupunki (emo) veloittaa konserniyhteisöiltä korkoa tililuoton käytöstä.

Kaupunki on tehnyt riskiarvion Mikkelin Ravirata Oy:n toimittaman materiaalin ja selvityksen pohjalta. Kokonaisarvion perusteella esitetään Mikkelin Ravirata Oy:n tililuoton nostamista 700 000 euroon 1 000 000 euron sijasta.

Huomioiden tililuoton myöntämiseen liittyvä riski sekä edellytys rahoituksen markkinaperusteisesta hinnasta, voimassa olevia korkoperusteita Mikkelin Ravirata Oy:n osalta tarkoituksenmukaista korottaa. Uudet korkoperusteet ovat seuraavat:

- Tililuottoprovisio on $0,10 \% + 0,10 \% = 0,20 \%$.
- Käytettävän tililuoton korko on 3 kk euribor + 2,00 % (kaupungin korko + 1,7 %).
- Tilillä olevalle pääomalle ei makseta korkoa.

Mikkelin Ravirata Oy:n tililuoton korotuksen jälkeen liikelaitoksilla ja konserniyhteisöillä on konsernitilin tililuottoa käytössä yhteensä 18 700 000,00 euroa.

Kuntalain 129.1 §:n mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Saman pykälän 2 momentin mukaan kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta ainoastaan, jos yhteisö kuuluu kuntakonserniin tai se on kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa. Mikkelin kaupunki omistaa Mikkelin Ravirata Oy:stä 75,47 % ja yhtiö kuuluu kaupunkikonserniin.

Lainaa, takausta ja muuta vakuutta myönnettäessä kaupungin tulee ottaa huomioon EU:n valtioneuvoston päätökset. Valtioneuvoston päätökset on otettava huomioon myös niissä tilanteissa, missä laina, takaus tai muu vastaava annetaan kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan kaupunkikonserniin kuuluvan yhteisön velasta tai sitoumuksesta, jottei kilpailuolosuhteita vääristetä. Komissio on antanut tiedonannon EY:n perussopimuksen 87 ja 88 artiklan (sittemmin SEUT 107 ja 108 artiklan) soveltamisesta valtioneuvostoon takauksina (2008/C 155/02).

EU:n tiedonannon mukaan kaupungin myöntämää rahoitusta ei katsota kielletyksi valtioneuvostoksi, mikäli lainanottaja ei ole taloudellisissa vaikeuksissa ja myönnetystä rahoitusta maksetaan markkinaperusteinen hinta.

Mikkelin Ravirata Oy on saanut Maa- ja metsätalousministeriön raviradoille myöntämää toimintatukea. Tukiprosessin yhteydessä on todettu, ettei Mikkelin Ravirata Oy ole EU:n valtioneuvoston päätelmän mukaisissa taloudellisissa vaikeuksissa. Lisäksi tililuotosta perittävä korko on markkinaperusteinen.

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättää korottaa Mikkelin Ravirata Oy:n konsernitiliin liitetyn tililuoton 700 000,00 euroon.

Tililuoton uudet ehdot ovat seuraavat:

- Limiittiprovisio/vuosi 0,20 % tililuoton kokonaismäärästä.
- Velan korko euribor 3 kk + 2,00 %.
- Tilillä olevalle pääomalle ei makseta korkoa.

Lisäksi kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto vahvistaa liitteessä esitetyt konsernitiliselämyksen mukaiset tililuotot.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

§ 370

Kaupunginhallituksen toiminnan pelisäännöt 2025-2029

MliDno-2019-2147

Valmistelijat / lisätiedot:

Ari Liikanen, hallintojohtaja, ari.liikanen@mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Kh 3.11.2025 Pelisäännöt

Kaupunginhallituksen asema kaupungin johtamisessa on keskeinen. Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta (kuntalaki 38 §). Kun valtuustolla on kokonaisvastuu kaupungin toiminnasta sekä toiminnan ja talouden yhteensovittamisesta, kaupunginhallituksen vastuu on käytännönläheisempää.

Kaupunginhallituksen tulee kuntalain 39 §:n mukaan:

- vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta;
- vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;
- valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa;
- edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta;
- vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta;
- vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta;
- huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kaupunginhallituksen tehtävistä säädetään hallintosäännössä mm. seuraavasti:

2 §

"Kaupunginhallitus vastaa kaupunginvaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kaupunginhallitus vastaa kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä kaupungin henkilöstöpolitiikasta ja huolehtii kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan, sopimushallinnan ja sisäisen tarkastuksen järjestämisestä. Kaupunginhallitus vastaa hyvinvointialueen kanssa käytävistä tehtävien hoitamiseen liittyvää yhteistyötä, tavoitteita ja työnjakoa koskevista neuvotteluista."

27 §

"Kaupunginhallitus

- *vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta kaupunginvaltuustolle,*
- *vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan,*
- *määrää konsernijohtoon kuuluvien viranhaltijoiden tytäryhteisö- ja osakkuusyhteisökohtaisen työnjaon*

- antaa kaupunginvaltuustolle vuosittain raportin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittämisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä,
- arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta ja teettää ulkopuolisen arvioinnin kerran valtuustokaudessa sekä
- käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset valtuuston puheenjohtajiston kanssa."

Työskentelynsä kehittämiseksi hallituksen on hyvä määritellä hyvän hallitustyöskentelyn pelisäännöt. Sen avulla hallitus suuntaa työtään strategiseen suuntaan, määrittelee roolinsa konserniohjauksessa sekä toimintaperiaatteet yhteistyölle eri tahojen kanssa. Näistä keskeisiä ovat suhde valtuustoon, kaupunginjohtajaan, lautakuntiin sekä kuntien yhteistoimintaorganisaatioihin. Hyvän hallitustyön periaatteisiin kuuluvat myös kokous- ja työskentelymenettelyihin sekä viestintään ja hallitustyön arviointiin liittyvät pelisäännöt.

Kuntaliitto on julkaissut suosituksen hyvästä hallitustyöskentelystä (<https://www.kuntaliitto.fi/demokratia-ja-osallisuus/suositus-hyvasta-hallitustyoskentelysta>).

Hallituksen työskentelyä on hyvä suunnitella etukäteen. Kokous- ja työskentelymenetelmistä on syytä keskustella yhdessä ja sen pohjalta kirjata pelisäännöt, joiden mukaisesti hallitus toimii. Pelisäännöissä voidaan sopia esimerkiksi:

- työskentelyn strategianmukaisuudesta
- kokoustyöskentelykäytännöistä: esimerkiksi kokoustekniikka, tekniset välineet, etukäteistiedonsaanti, jne.
- eri tilanteissa toimimisesta: esimerkiksi vuorovaikutus ristiriitatilanteissa, riittävien valmistelutietojen puuttuminen jne.
- kaupunginhallituksen sekä sen jäsenten ja muiden osapuolten rooleista: esimerkiksi puheenjohtajan vastuu kokouksen hallinnasta ja jäsenten aktivoinnista sekä puheenjohtajan päätösehdotuksesta, jäsenten vastuu asiaan perehtymisestä ja asiaan liittyvistä puheenvuoroista sekä muiden jäsenten huomioimisesta jne.
- puheenvuorojen tiiviinä pitämisestä: esimerkiksi ajankäyttö asian merkittävyyden mukaisesti, asiassa pysyminen ja muut mahdolliset seikat.

Tavallisten hallituksen kokousten ohella hyviä työmuotoja ovat iltakoulut, puheenjohtajien väliset palaverit, strategiaseminaarit, lähetekeskustelut sekä tulevaisuustyöskentely.

Kaupunginhallituksen itselleen syksyllä 2021 vahvistamat pelisäännöt ovat liitteenä.

Kaupunginhallitus on keskustellut pelisääntöjen laatimisesta seuraavalle hallituskaudelle kaupunginhallituksen suunnittelukokouksessa 29.9.2025, jonka pohjalta on laadittu liitteenä oleva luonnos muutoksilla Mikkelin kaupunginhallituksen pelisäännöistä. Keskustelun pohjana on käytetty kaupunginhallituksen syksyllä 2021 vahvistamia pelisääntöjä.

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus hyväksyy kaupunginhallituksen pelisäännöt liitteen mukaisesti.
Pelisäännöt tulevat voimaan heti.

§ 371

Konserni- ja elinvoimapalveluiden palvelualueen toimintasäännön päivittäminen

MliDno-2017-1416

Valmistelijat / lisätiedot:

Ari Liikanen, hallintojohtaja, ari.liikanen@mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Kh 3.11.2025 Konserni- ja elinvoimapalveluiden toimintasääntö, luonnos

Kaupunginvaltuuston on päätöksellään 11.11.2024 § 107 päivittänyt kaupungin hallintosääntöä siten, että osa muutoksista on tullut voimaan heti sekä suurin osa 1.6.2025 alkaen. Näiden muutosten vuoksi on hyvä tarkennuksia myös palvelualueiden toimintasääntöihin.

Konserni- ja elinvoimajaoston nimi on muutettu konsernijaostoksi.

Konserni- ja elinvoimapalveluiden palvelualueita on muutettu niin, että työllisyysuudistuksen jälkeen Mikkelin seudun työllisyyspalveluista on muodotunut itsenäinen tulosalue. Samalla tarkennetaan ympäristöpalveluiden nimi oikein toimintasääntöön.

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 16.12.2024 § 343 perustanut kansainvälisten palveluiden viran, koska Mikkelin kaupunki on jatkossa valmis yhä enemmän panostamaan yleisesti kansainvälistymis- ja kotoutumispalveluihin sekä erityisesti tarpeisiin, joita Naton alaesikunta ja siellä työskentelevä henkilöstö sekä kumppanit ja sidosryhmät tarvitsevat. Lisäksi kokouksessaan 10.3.2025 § 93 kaupunginhallitus on injannut, että maailmanlaajuisen että kansallisen turvallisuustilanteen kiristymisen johdosta kaupungilla tulee olla turvallisuuteen- ja valmiusasioiden sekä jatkuvuuden suunnittelua varten erillinen ja kokoaikainen tehtävä. Tämän vuoksi toimintasääntöön tulee lisätä ko. tehtävät hallinto- ja elinvoimapalveluiden tehtäviin.

Henkiöstöpalveluiden tehtäviin on lisätty henkilöstöpolitiikan ohjaus koskemaan koko korsernia.

Kaupungille on säädetty sijoitustoiminnan periaatteet, jonka vuoksi on tarkoituksenmukaista sääntöön kirjata niiden käytännön toteutuksen ja hallinnoinnin vastuusta. Tehtävä on lisätty talouspalveluiden tehtäviin.

Kaupungin etätyöohjeessa on määritetty palvelualuejohtajan tehtäväksi päättää yli 12 päivää kuukaudessa ylittävästä etätyöstä. Toimintasäännöllä tämä tehtävä delegoidaan kaupunginjohtalta hallintojohtajalle.

Ennen työllisyysuudistusta kaupungin siviilipalvelusasioista vastasi työllisyyspalveluiden päällikkö ja uudistuksen jälkeen tehtävä on siirtynyt henkilöstöjohtajalle.

Kaupunginlakimiehen tehtävissä on ollut osallistuminen konkurssipesän hallintoon ja velkojain kokouksiin. Tätä kirjausta tarkennetaan siten, että tehtäviin lisätään osallistuminen yrityssaneerausten hallintoon ja velkojain kokoukset katsotaan sisältyvän edellisiin hallintotehtäviin.

Hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä kunnille jäi velvollisuus huolehtia perinnöttä kuolleiden hautaamisesta, joiden käytännön järjestelyistä vastaa kaupunginlakimies.

Talousjohtajan tehtäviä tarkennetaan siten, että lyhytaikaisten lainojen ottaminen perustuu valtuuston hyväksymään kuntatodistusohjelmaan.

Kansainvälisten palveluiden päällikkö toimii hallinto- ja elinvoimapalveluiden tulosityksikössä. Erityisesti kotoutumistoimintojen liittyen on tarkoituksenmukaista, että kansainvälisten palveluiden päällikölle delegoidaan tulosityksikön (hallintojohtajan) toimivaltaa.

Lisäksi toimintasääntöön on muutettu hallintosääntöön liittyvät pykäläviittaukset vastamaan voimassa olevaa hallintosääntöä.

Päivitykset on liitteenä olevassa luonnoksessa merkitty seuraavasti:

- punaisella ne kohdat, joihin esitetään lisäyksiä tai uusia tarkempia muotoiluja ja
- yliviivauksella poistettavaksi esitettävät kohdat.

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus hyväksyy toimintasäännön päivityksen liitteenä olevan luonnoksen mukaisesti. Muutokset tulevat voimaan heti.

§ 372

Pro Mikkeli -mitalin saaja 2025

MliDno-2025-3420

Valmistelijat / lisätiedot:

Sirpa Hyyryläinen, kaupunginjohtajan sihtööri, sirpa.hyyrylainen@mikkeli.fi

Pro Mikkeli -mitaleja on luovutettu vuodesta 1983 lähtien.

1. Pro Mikkeli -mitalin jakamisesta päättää kaupunginhallitus. Vuosittain voidaan jakaa 1-3 kappaletta mitaleja. Kaupungin eri hallintokunnat voivat tehdä asiasta esityksiä kaupunginhallitukselle.
2. Mitalit voidaan myöntää henkilölle, joka kotipaikastaan riippumatta on toiminut merkittävästi Mikkelin kaupungin hyväksi ja tehnyt kaupunkia tunnetuksi.
3. Mitalien luovutus tapahtuu, mikäli mahdollista, vuosittain kaupungin järjestämässä itsenäisyyspäivän juhlassa.

Pro Mikkeli -mitalin ovat aiemmin saaneet:

Aija Talvi-Oksanen, taiteilija 1/1983
Kauko Juntunen, piirijohtaja 2/1983
Arvo Mäenpää, peruskoulunopettaja 3/1983
A.R. Kivikanto, toimitusjohtaja 4/1984
Arja Saijonmaa, taiteilija 5/1985
Maire Haapasalo, toimittaja 6/1986
Matti Toivakka, kauppaneuvos 7/1987
Erkki Liikanen, valtiovarainministeri 8/1988
Harri Kirvesniemi, hiihtäjä 9/1989
Lauri Lehto, lääket. ja kir. tri 10/1990
Kari Piippo, taiteilija 11/1991
Raimo Räsänen, toimitusjohtaja 12/1992
Mikko Kolehmainen, meloja 13/1993
Marjatta Taskinen, yrittäjä 14/1994
Erik Toivanen, hammaslääkäri 15/1995
Ulla ja Hannu Savisalo 16/1996
Jukka Tikka, toimitusjohtaja 17/1997
Adolf Ehrnrooth, jalkaväenkenraali 18/1998
Pirkko ja Raimo Manninen 19/1999
Olli Kumela, toimitusjohtaja 20/2000
Jaakko Laitinen, toimitusjohtaja 21/2001
Matti Turunen, toiminnanjohtaja 22/2002
Raimo O. Honkanen, liikenneneuvos 23/2003
Pepita ja Matti Pylkkänen 24/2004
Valeri Gergijev, taiteellinen johtaja 25/2005
Olli Rehn, EU:n laajennuskomissaari 26/2006
Leo Laukkanen, kauppaneuvos 27/2007
Raimo Suhonen, professori 28/2008
Anne Ossi, toiminnanjohtaja 29/2009
Hannu Salmi, toimitusjohtaja 30/2010

Simo S. Salo, emeritustuomiorovasti 31/2011
Jussi Jääskeläinen, jalkapalloilija 32/2012
Janne Viitamies, toiminnanjohtaja 33/2013
Mika Sillanpää, professori 34/2014
Velimatti Huittinen, professori 35/2015
Aake Kalliala, näyttelijä 36/2016
Hannele Wirilander, FM, 37/2017
Jukka Ahdelma, toimittaja 38/2018
Katariina "Kati" Kinnunen, lehtori 39/2019
Paavo Lipponen, valtiotieteen maisteri 40/2020
Santeri Seppälä, terveyspalvelujen johtaja 41/2020
Pauliina Rundgren, tuotesuunnittelija, 42/2021
Teemu Laasanen, festivaalijohtaja, 43/2022
Olli Jokinen, jääkiekkovalmentaja, 44/2022
Pia Puntanen, sisältöjohtaja, asiamies, FM 45/2023
Olli-Pekka Leskinen, toimitusjohtaja, FM, 46/2023
Kaija Ahonen, torikauppias, 47/2024

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Salassapidettävät tiedot poistettu.

Tiedoksi

Mikkelin kaupungin viestintä- ja markkinointipäällikkö, kaupunginjohtajan sihteeri

§ 373

Eron myöntäminen Nina Parkkiselle Anttolan aluejohtokunta jäsenyydestä ja puheenjohtajan tehtävästä sekä uuden jäsenen ja puheenjohtajan valitseminen

MliDno-2024-3739

Valmistelijat / lisätiedot:

Ari Liikanen, hallintojohtaja, ari.liikanen@mikkeli.fi

Nina Parkkinen anoo 18.9.2025 lähetetyllä sähköpostilla eroa Anttolan aluejohtokunnan jäsenyydestä ja puheenjohtajuudesta. Perusteena henkilökohtaiset syyt.

Anttolan aluejohtokunnan kokoonpano toimikaudella 2025-2029 on seuraava:

Varsinaiset jäsenet:

1. Monica Hakkarainen
2. Riina Jakobsson
3. Jyri Martikainen
4. Petri Nojonen, VPJ
5. Nina Parkkinen, PJ
6. Teemu Ripatti
7. Anna-Leena Saarelainen

Varajäsenet kutsumisjärjestyksessä:

1. Tapani Korhonen
2. Leena Kontinen
3. Mira Saarentaus

Anttolan aluejohtokunta puoltaa Nina Parkkisen eroa ja esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi, että Anttolan aluejohtokunnan uudeksi varsinaiseksi jäseneksi ja puheenjohtajaksi Nina Parkkisen tilalle valitaan Markus Andersson.

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se myöntää Nina Parkkiselle hänen pyytämänsä eron Anttolan aluejohtokunnan jäsenyydestä ja puheenjohtajan tehtävästä sekä valitsee Anttolan aluejohtokunnan jäseneksi ja puheenjohtajaksi Markus Anderssonin jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Kaupunginvaltuusto, § 128, 06.10.2025

Kaupunginhallitus, § 374, 03.11.2025

§ 374

Valtuustoaloite: Koulukuljetuskäytäntöjen arviointi ja kehittäminen Mikkeliissä

MliDno-2025-3375

Kaupunginvaltuusto, 06.10.2025, § 128

Valtuutettu Tuija Syrjäläinen ja Olli Humalamäki ym. esittivät 6.10.2025 valtuustoaloitteenaan otsikkoasiasta seuraavaa:

"Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Mikkelin kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin koulukuljetuskäytäntöjensä arvioimiseksi ja kehittämiseksi siten, että lasten yhdenvertaisuus ja turvallisuus toteutuvat aidosti käytännön tasolla kaikilla alueilla. Lisäksi esitämme koulukuljetusprosessin sujuvoittamista yhteistyössä huoltajien, koulujen, kaupungin viranhaltijoiden ja liikennöitsijöiden kanssa.

Tausta ja lainsäädäntö

Perusopetuslain 32 §:n perusteella esi-, perus- ja lisäopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen, jos koulumatkan pituus on yli viisi kilometriä. Mikkelin kaupungin sivistyslautakunnan määrittelemissä perusteissa esi- ja perusopetuksessa oppilaalle myönnetään koulukuljetus kaupungin osoittamaan ensisijaiseen esi- tai perusopetuspaikkaan, kun koulumatkan pituus on esiopetuksessa ja perusopetuksen 1.–2. luokan oppilaalla yli kolme kilometriä ja perusopetuksen 3.–9. luokan oppilaalla yli viisi kilometriä.

Perusopetuslain 32 § mukaan kunnalla on velvollisuus järjestää maksuton koulukuljetus myös silloin, mikäli koulumatka on oppilaalle liian pitkä, vaikea, rasittava tai vaarallinen. Tämä periaate on kirjattu myös Mikkelin kaupungin omiin koulukuljetuslinjauksiin. Käytännössä koulukuljetusten toteutus ei kuitenkaan kaikilta osin vastaa lainsäädännön tai kaupungin linjausten henkeä.

Haasteena perheille ja lapsille ovat olleet turvattomat ja kohtuuttomat koulumatkat, liian pitkät ja vaaralliset jalan kuljetut matkat noutopaikalle, koulukuljetusten tietojen myöhäisyys, kuormittavat prosessit, eriarvoisuus Mikkelin eri alueiden kesken sekä puutteellinen vuorovaikutus asiakaspalvelussa.

Ehdotukset toimenpiteiksi

Esitämme, että Mikkelin kaupunki ryhtyy arvioimaan seuraavia toimia:

1. Koulukuljetuskäytäntöjen arviointi ja päivitys:

- Arvioidaan ja päivitetään koulukuljetuslinjaukset niin, että ne takaavat lasten turvallisuuden ja yhdenvertaisuuden riippumatta asuinpaikasta.
- Koulukuljetusten kilpailutuksessa on huomioitava hinnan ohella myös liikennöitsijöiden kokemus, turvallisuus ja toimintavarmuus.
- Lyhennetään koulukuljetuksen piiriin kuuluvien oppilaiden nouto- tai jättöpaikkaan kulkemaa matkaa, niin että se on kohtuullinen ja turvallinen ikätaso huomioiden.
- Toteutetaan alueellinen tarkastelu erityisesti vaarallisista teistä, mukaan lukien yksityistiet.

- Otetaan käyttöön ikään ja olosuhteisiin perustuva arviointi jo päätöksenteon alkuvaiheessa – ei vasta valitusten jälkeen.

2. Koulukuljetusprosessin sujuvoittaminen:

- Hakupaikat ja kuljetuspäätökset on ilmoitettava hyvissä ajoin ennen koulun alkua.
- Vältetään turhia välikäsiä, esimerkiksi ilmoitusohjelmistojen käyttöä, jos yhteydenpito liikennöitsijään toimii sujuvammin suoraan.
- Panostetaan koulukuljetuksista vastaavien viranhaltijoiden asiakaspalvelutaitojen ja viestinnän parantamiseen.
- Selvitetään mahdollisuutta, että myös muut kuin varsinaiset kuljetusoppilaat voisivat käyttää koulutakseja tilan salliessa sosiaalisten suhteiden tukemiseksi, esimerkiksi koulukaverin luona vieraillessaan.

3. Monialainen työryhmä:

- Kootaan työryhmä, jossa on edustus sivistystoimesta, kuljetuskoordinaatiosta, vanhemmista, kouluhenkilökunnasta ja liikennöitsijöistä. Työryhmä laatii selkeät ja oikeudenmukaiset käytännöt erityisesti haja-asutusalueiden/kaupunkikeskustan ulkopuolisiin koulukuljetuksiin.

Lopuksi

Koulukuljetus ei ole pelkkä logistinen järjestely – se on osa lapsen koulupolkua, joka vaikuttaa oppimiseen, hyvinvointiin ja koko perheen arkeen, tukee lapsen kasvua ja kehitystä ja vähentää lapsen ja perheen kuormitusta. Kyse on lasten oikeudesta turvalliseen ja yhdenvertaiseen koulupäivään. Toimivammat ja oikeudenmukaisemmat käytännöt tukevat myös kaupungin elinvoimaa ja mahdollistavat perheiden asumisen koko Mikkelin alueella.

Mikkelissä 6.10.2025

Valtuutetut Tuija Syrjäläinen ja Olli Humalamäki, SDP

Arto Seppälä, Eveliina Naumanen, Anni Lahtinen,
Hannu Tullinen, Petri. P. Pentikäinen, Jyrki Kaukonen,
Tiina-Riikka Turunen, Sari Rautiainen, Marita Hokkanen,
Lotta Tuominen, Anu Kokkonen, Heikki Sorvali,
Jaakko Väänänen, Kirsi Olkkonen, Petri Pekonen,
Tapio Honkamaa, Antti Pakarinen, Kati Häkkinen,
Niklas Kurvinen, Heikki Nykänen, Tapani Liukkonen,
Heli Kauppinen, Anne Puntanen, Petri Tikkanen,
Mari Torniainen, Jatta Juhola, Jarno Strengell,
Vesa Kallio, Jarmo Lautamäki"

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Merkitään, että valtuutettu Jukka Härkönen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana.

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää lähettää aloitteen sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen valmisteltavaksi.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että vastaus aloitteeseen tulee käsitellä kaupunginhallituksessa viimeistään helmikuussa 2026.

Tiedoksi

Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue/sivistysjohtaja, opetusjohtaja

Kaupunginvaltuusto, § 23, 23.01.2023

Kaupunginhallitus, § 63, 06.02.2023

Kaupunkikehityslautakunta, § 106, 07.10.2025

Kaupunginhallitus, § 375, 03.11.2025

§ 375

Valtuustoaloite: Mikkeliin tarvitaan uudisrakennus ikääntyvälle väestölle vastaamaan kasvavaa palvelutarvetta

MliDno-2023-645

Kaupunginvaltuusto, 23.01.2023, § 23

Valtuutettu Arto Seppälä ym. esittivät 23.1.2023 valtuustoaloitteenaan otsikko asiasta seuraavaa:

"Etelä-Savossa ikääntyneiden osuus on maan suurin ja väestö jatkaa ikääntymistään. Ennusteiden mukaan väestö vähenee muuta maata voimakkaammin. Alueen väestön palvelutarve on maan suurimpia, ja suuri sairastavuus haastaa palvelujärjestelmää. Etelä-Savossa palvelurakenteen ja siten palvelujen tulee vastata tarvetta, kohdentua oikein ja kasvaa vuosittain väestön vanhenemisen myötä.

1.1.2023 voimaan tullessa lainsäädäntöuudistuksessa parannetaan erityisesti sosiaalihuoltolain kotiin annettavia palveluja ja asumispalveluja. Uudistus tuli pääsääntöisesti voimaan 1.1.2023 yhtä aikaa sosiaali- ja terveystalouden järjestämisen rakenneuudistuksen kanssa. Uudistuksella muutettiin sosiaalihuoltolakia ja lakia ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalouksista (jatkossa vanhustalvelulaki).

Lain uudistuksen myötä yhteisöllinen asuminen (21 b §) tulee kotiin annettavan ja ympärivuorokautisen asumisen väliin. Tätä asumisen palvelua Mikkeliissä on suhteessa tarpeeseen liian vähän. Yhteisöllisellä asumisella tarkoitetaan Hyvinvointialueen järjestämää asumista esteettömässä ja turvallisessa asumisyksikössä, jossa henkilön hallinnassa on hänen tarpeitaan vastaava asunto ja jossa asukkaille on tarjolla sosiaalista kanssakäymistä edistävää toimintaa, jota varten on tarkoitukseen soveltuvat tilat. Tarvittavat hoiva ja hoitopalvelut järjestetään asukkaalle.

Tällä hetkellä varsinaisia yhteisöllisen asumisen paikkoja ei Mikkelin ja koko Etelä-Savon alueella ole riittävästi vastaamaan kasvavaan tarpeeseen. Jotta palvelurakennetta saadaan kevennettyä ja asiakkaiden kevyempään asumispalvelutarpeeseen voitaisiin vastata, tulee yhteisöllisen asumisen paikkoja lisätä reilusti. Kevyemmän asumispalvelun puuttuminen on johtanut ympärivuorokautisen asumisen suureen tarjontaan ja jatkossa voi vaarantaa vaikeasti muistisairaiden asiakkaiden pääsyn näihin paikkoihin, joita he tarvitsevat.

Ostopalvelun rinnalla hyvinvointialueen omaa tuotantoa tulee olla riittävästi.

Mikkelin alueella on jo vuodesta 2012 perusteltu useaan otteeseen uuden palvelutalon tarvetta. Sitä kasvattaa uuden lainsäädännön muutos ja ikääntyvän väestön kasvu. Oman palvelutuotannon lisääminen on olennaista kasvavan palveluntarpeen ja asiakaslähtöisyyden näkökulmasta. Tällä hetkellä koko Etelä-Savon alueella asumispalvelujen rakenne on painottunut ostopalveluihin (> 60%) ja raskaaseen eli ympärivuorokautiseen hoivaan.

Talon tulee olla muunneltavissa, mikäli palveluasumisen tarve muuttuu. Väestön ikääntymisen myötä faktaa on se, että niin senioriasumista, yhteisöllistä asumista ja muistisairaille ympärivuorokautista asumista ja palvelua tarvitaan enenemässä määrin. Kunnat vastaavat asuntotuotannosta ja tiivis yhteistyö tarpeesta tulee tehdä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Riittävä omatuotanto ostopalvelun rinnalla tuo turvallisuutta. Merkittävä apu tavoitteen saavuttamisessa ja askel kohti ikäystävällistä Etelä-Savoa ja hyvinvointialuetta on oikeanlainen palvelurakenne ja asianmukaiset tilat, joissa ikääntyneiden on hyvä olla ja henkilöstön hyvä työskennellä.

Hyväksyntä talon rakentamisesta on käsitelty myönteisesti Mikkelin kaupungin, ESSOTEN ja hyvinvointialueen Eloisan hallinnoissa.

Mikkelin kaupungin tulee antaa omistajaohjausta konserniohjeen kautta Mikalo Oy:lle uudisrakennuksen käynnistämiseen ja toteuttamiseen nopeasti. Siten lähitulevaisuudessa tietoinen ja tavoitteellinen investointi yhteisölliseen asumiseen on erittäin ajankohtainen ja perusteltu.

Arto Seppälä (sd)
valtuutettu

Paavo Barck, Enrique Tessieri, Hannu Tullinen,
Jatta Juhola, Soile Kuitunen, Jarno Strengell,
Tapani Korhonen, Petri Tikkanen, Jaana Vartiainen"

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus, 06.02.2023, § 63

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää lähettää aloitteen sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen valmisteltavaksi.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että vastaus aloitteeseen tulee käsitellä kaupunginhallituksessa viimeistään toukokuussa 2023.

Päätös

Esittelijä muutti päätösehdotustaan siten, että valtuustoaloite lähetetään asumisen ja toimintaympäristön palvelualueen valmisteltavaksi. Hyväksyttiin.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että vastaus aloitteeseen tulee käsitellä kaupunginhallituksessa viimeistään toukokuussa 2023.

Kaupunkikehityslautakunta, 07.10.2025, § 106

Valmistelijat / lisätiedot:

Linda Asikainen, palvelujohtaja, linda.asikainen@mikkeli.fi

Mikalo Oy:n rakennuttama uusi palveluasumiskohde, joka valmistuu alkuvuodesta 2026, vastaa konkreettisesti aloitteessa esiin nostettuihin tavoitteisiin. Kohde tarjoaa kevyemmän ja joustavamman asumisvaihtoehdon ikääntyvälle väestölle ja keventää samalla alueen palvelurakennetta pitkällä aikavälillä. Samalla se mahdollistaa hyvinvointialueen resurssien kohdentamisen niille asiakkaille, jotka tarvitsevat raskaimpia palvelumuotoja, kuten ympärivuorokautista hoivaa.

Hankkeen toteutuminen on erinomainen esimerkki onnistuneesta yhteistyöstä hyvinvointialueen ja kunnallisen vuokrataloyhtiön välillä. Hanke sai 4,5 m€ investointiavustusta valtiolta ja on valtion tukemaa asuntotuotantoa.

Aloitteessa esitetty tarve on konkretisoitunut Mikkelin kaupungin omistaman vuokrataloyhtiö Mikalo Oy:n rakennuttamishankkeena. Rakentaminen on käynnissä, ja uudiskohde valmistuu alkuvuodesta 2026. Kohde vastaa rakenteeltaan ja toimintamalliltaan juuri siihen tarpeeseen, jota valtuustoaloitteessa on kuvattu.

Rakennus tulee koostumaan kahdesta päätoiminnallisesta osasta:

- 50 % rakennuksesta varataan yhteisölliseen palveluasumiseen, jossa asiakkaille tarjotaan esteetöntä, turvallista asumista ja mahdollisuus osallistua sosiaalista vuorovaikutusta tukevaan toimintaan.
- Toinen 50 % rakennuksesta on suunnattu ikääntyvälle väestölle, jotka eivät vielä tarvitse säännöllisiä palveluita, mutta jotka hyötyvät ikäystävällisestä ympäristöstä ja mahdollisuudesta siirtyä kevyempien palvelujen piiriin tarvittaessa.

Kyseinen rakennuskohde sijoittuu Mikkelin kaupungin strategisesti tärkeälle alueelle, ja se tukee alueen asuntopolitiikkaa, esteettömyyden kehittämistä ja elinkaariajattelua.

Uudisrakennuksen suunnittelussa on huomioitu uuden vanhuspalvelulain (980/2012, muut.1.1.2023) mukaiset vaatimukset yhteisöllisestä asumisesta (21 b §). Rakennus mahdollistaa asumisen omassa asunnossa, mutta yhteisten tilojen, henkilökunnan läsnäolon ja yhteisöllisten toimintojen avulla tuetaan arjessa selviytymistä, ehkäistään yksinäisyyttä ja lisätään asukkaiden hyvinvointia. Palvelukokonaisuus rakennetaan niin, että tilat mahdollistavat myös hoiva- ja tukipalvelujen tuomisen asukkaan arkeen joustavasti tarpeen mukaan. Lisäksi rakennuksen muunneltavuus tulevaisuuden tarpeisiin (esimerkiksi ympärivuorokautiseen palveluasumiseen) on huomioitu suunnitteluvaiheessa. Tämä luo pitkän aikavälin kestävyyttä ja varautumista väestörakenteen muutoksiin.

Rakennushanke on valmisteltu ja toteutetaan tiiviissä yhteistyössä Etelä-Savon hyvinvointialue Eloisan kanssa. Yhteistyön tavoitteena on varmistaa, että rakennettavat tilat ja niissä tarjottavat palvelut vastaavat hyvinvointialueen strategisia tavoitteita, palvelurakenteen keventämistä sekä asiakaslähtöisyyttä ja laatua. Eloisan näkökulmasta hanke edistää hoivan porrastusta ja mahdollistaa palvelujen kohdentamisen tehokkaammin niitä eniten tarvitseville. Samalla se ehkäisee ympärivuorokautisen hoivan ylikäyttöä ja tukee kotona asumisen periaatetta. Yhteistyömuodot rakennuttajan, kaupungin ja hyvinvointialueen välillä on määritelty suunnittelu- ja toteutusvaiheessa ja jatkuvat käyttöönottovaiheessa.

Ehdotus

Esittelijä: Jouni Riihelä, kaupunkikehitysjohtaja

Kaupunkikehityslautakunta antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle edellä olevan vastauksen tehtyyn valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus, 03.11.2025, § 375

Valmistelijat / lisätiedot:

Linda Asikainen, palvelujohtaja, linda.asikainen@mikkeli.fi

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee tiedoksi kaupunkikehityslautakunnan vastauksen valtuutettu Arto Seppälän ym. valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuunkäsittelyksi.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Kaupunginvaltuusto, § 47,07.04.2025
Kaupunginhallitus, § 160,28.04.2025
Kaupunkikehityslautakunta, § 107,07.10.2025
Kaupunginhallitus, § 376, 03.11.2025

§ 376

Valtuustoaloite koulukuljetusten ja maaseudun joukkoliikenteen yhdistämisestä

MliDno-2025-1479

Kaupunginvaltuusto, 07.04.2025, § 47

Valtuutettu Kirsi Olkkonen esitti 7.4.2025 Mikkelin Keskustan valtuustoryhmän ym. valtuustoaloitteena otsikkoasiasta seuraavaa:

"Mikkelin kaupunki käyttää joukkoliikenteeseen ja koulukuljetuksiin noin 7 miljoonaa euroa vuodessa.

Kuljetuksia hoitavat liikennöitsijät joutuvat ajamaan samoja reittejä koululaisten kouluaikojen porrastusten takia useamman kerran päivässä. Autot eivät ole aina täysiä, ajoreiteillä joissa autoissa on tilaa, tulisi kuntalaisille tarjota mahdollisuus käyttää koulukuljetuksia myös asiointikuljetuksena.

Koska kaupunki on kuljetusten maksaja Keskustan valtuustoryhmän mielestä olisi järkevää että kuntalaisille tarjotaan mahdollisuus matkustaa koulukyydeissä.

Mikkelissä 7.4.2025

Mikkelin Keskustan valtuustoryhmä

Jaakko Väänänen, Kirsi Olkkonen, Petri Pekonen,
Pirjo Siiskonen, Pekka Pöyry, Katriina Noponen,
Risto Rouhiainen, Anne Hujala, Antti Pakarinen,
Marita Hokkanen, Markku Kakriainen, Liisa Ahonen,
Jarno Strengell, Kati Häkkinen, Mali Soininen,
Kerttu Hakala, Paavo Barck, Jaana Vartiainen,
Hannu Tullinen, Katriina Janhunen, Heli Kauppinen,
Jarmo Lautamäki, Anu Kokkonen, Olli Miettinen,
Enrique Tessieri, Mervi Eskelinen, Tomi Sikanen,
Jarmo Tuunanen"

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus, 28.04.2025, § 160

Valmistelijat / lisätiedot:

Ari Liikanen, hallintojohtaja, ari.liikanen@mikkeli.fi

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää lähettää aloitteen asumisen ja toimintaympäristön palvelualueen valmisteltavaksi.

Edelleen kaupunginhallitus päättää, että vastaus aloitteeseen tulee käsitellä kaupunginhallituksessa viimeistään elokuussa 2025.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunkikehityslautakunta, 07.10.2025, § 107

Valmistelijat / lisätiedot:

Linda Asikainen, palvelujohtaja, linda.asikainen@mikkeli.fi

Keskustan valtuustoryhmä on jättänyt aloitteen, jossa esitetään koulukuljetusten ja maaseudun joukkoliikenteen yhdistämistä. Aloitteessa tuodaan esiin, että nykyinen kuljetusjärjestelmä johtaa ajoittain vajaasti hyödynnettyihin ajovuoroihin, ja että olisi perusteltua tarjota kuntalaisille mahdollisuus käyttää koulukuljetuksia myös asiointiliikenteenä tilanteissa, joissa ajoneuvoissa on vapaata kapasiteettia.

Koulukuljetukset ovat lakisääteinen palvelu, jossa ensisijaisia lähtökohtia ovat oppilaiden turvallisuus, kuljetusoikeuden toteutuminen ja aikataulujen luotettavuus. Mahdollisuus avata koulukuljetuksia muiden kuntalaisten käyttöön edellyttää huolellista suunnittelua ja varmistusta siitä, ettei koulukuljetusten laatu tai turvallisuus vaarannu.

Aloitteessa esitettyä mallia on mahdollista selvittää seuraavan koulukuljetuskilpailutuksen valmistelun yhteydessä. Uudet koulukuljetusten sopimukset astuvat voimaan 1.1.2027, ja kilpailutusprosessi käynnistyy vuoden 2026 aikana. Kilpailutukseen liittyvät päätökset tehdään sivistyslautakunnassa. Asia voidaan ottaa esiin kilpailutuksen markkinavuoropuhelussa liikennöitsijöiden kanssa. Vuoropuhelu antaa suuntaa siitä, onko yhdistämismalli toteuttamiskelpoinen, millaiset reunaehdot sen toteuttaminen vaatii, onko liikennöitsijöillä riittävät resurssit, ja miten järjestely mahdollisesti vaikuttaa kilpailutuksen taloudelliseen lopputulokseen. Mikäli asiassa päätetään edetä, niin se on otettava huomioon myös TA2027 valmistelussa.

Asiointiliikenteen järjestämistä, ja sen tarvetta on tarkasteltu Mikkeliissä useaan otteeseen lähihistoriassa. Aiemmin asiointiliikenteen järjestämisestä on päätetty luopua, eikä sen jatkamiselle ole varattu määrärahoja. Palvelun käytön aikana käyttäjämäärät olivat laskussa, ja tilastojen mukaan joillakin reiteillä matkustajia oli enää alle 10, jopa alle 5 henkilöä. Mikäli asiointiliikennettä halutaan tulevaisuudessa harkita uudelleen, tulee sen tarpeellisuus arvioida kokonaisuutta ajatellen.

Ehdotus

Esittelijä: Jouni Riihelä, kaupunkikehitysjohtaja

Kaupunkikehityslautakunta antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle edellä olevan vastauksen tehtyyn valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkitään, että kaupunginhallituksen edustaja Petri Pekonen saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana.

Kaupunginhallitus, 03.11.2025, § 376

Valmistelijat / lisätiedot:

Linda Asikainen, palvelujohtaja, linda.asikainen@mikkeli.fi

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee tiedoksi kaupunkikehityslautakunnan vastauksen Mikkelin Keskustan valtuustoryhmän ym. valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuunkäsittellyksi.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Kaupunginvaltuusto, § 98,02.06.2025
Kaupunginhallitus, § 268,18.08.2025
Kaupunkikehityslautakunta, § 108,07.10.2025
Kaupunginhallitus, § 377, 03.11.2025

§ 377

Valtuustoaloite: Kaupunginosien Savisillan ja Tupalan välinen tieyhteys

MliDno-2025-2286

Kaupunginvaltuusto, 02.06.2025, § 98

Valtuutettu Jarno Strengell ym. esittivät 2.6.2025 valtuustoaloitteenaan otsikkoasiasta seuraavaa:

"Me allekirjoittaneet esitämme, että mahdollisuutta tehdä tieyhteys Suojalammen taakse, yhdistämään kaupunginosat Savisilta ja Tupala tulisi selvittää.

Aloite on saanut alkunsa Tupalan asukailta, joiden mielestä uusi tieyhteys parantaisi kulkemista Savisillan- ja kaupungin keskustan suuntaan, vähentäisi Tenholankadun ja vanhan Juvantien ruuhkia sekä parantaisi Tupalan asumisviihtyvyyttä.

Haasteena on kustannukset, jotka syntyisivät uuden tien rakentamisesta, junaradan alittamisesta tai ylittämisestä sekä tien ylläpidosta.

Kustannussäästöjä voisi tulla esimerkiksi siitä, että linja-autoreitti saataisiin kulkemaan ympyrämuotoisesti Savisilta-, Tupala- ja Peitsari alueella, joka vähentäisi tarvittavien linja-autojen määrää sekä lisäisi hiljaisten vuorojen asiakasmääriä.

Mikkelissä 2.6.2025

Jarno Strengell

Petri Pekonen, Pekka Pöyry, Kirsi Olkkonen,
Vesa Kallio, Tapio Honkamaa, Heikki Nykänen,
Niklas Kurvinen, Kati Häkkinen, Petri P. Pentikäinen,
Anu Kokkonen, Jarmo Lautamäki, Tapani Liukkonen,
Teuvo V. Riikonen, Arto Seppälä, Enrique Tessieri,
Jatta Juhola, Olli Humalamäki, Petri Tikkanen,
Anne Puntanen, Tuija Syrjäläinen, Katriina Janhunen,
Anni Lahtinen, Hannu Tullinen, Mari Torniainen,
Tiina-Riikka Turunen, Sari Rautiainen, Lotta Tuominen"

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus, 18.08.2025, § 268

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää lähettää aloitteen asumisen ja toimintaympäristön palvelualueen valmisteltavaksi.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että vastaus aloitteeseen tulee käsitellä kaupunginhallituksessa viimeistään joulukuussa 2025.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkittään, että sivistysjohtaja Virpi Siekkinen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana.

Kaupunkikehityslautakunta, 07.10.2025, § 108

Valmistelijat / lisätiedot:

Pekka Kammonen, kaupungininsinööri, Pekka.Kammonen@mikkeli.fi

Mikkelin kaupungin kantakaupungin osayleiskaavassa 2040 pohjoinen kehäyhteys on osoitettu myös yhteystarvermerkinnällä. Yleiskaava on vahvistettu vuonna 2019, ja sen länsipäässä yhteystarve on merkitty sekä Kantatiehen 72 että Pohjoisväylälle ja Karkialammen suuntaan.

Lisäksi voimassa olevassa pohjois-Tupalan yleiskaavassa vuodelta (2001) on esitetty yhteystarve, joka kulkee Tupalan ja Savisillan asuinalueiden pohjoispuolitse. Pohjoinen kehäväylä on nähty tarpeellisena, jotta pitkällä aikavälillä voidaan varautua maankäytön kasvuun idässä kantatien ja lännessä Pohjoisväylän läheisyydessä. Kehäyhteys toimisi myös näitä alueita ja asuinalueita yhdistävänä väylänä.

Asemakaavoissa ei tällä hetkellä ole osoitettu aluevarauksia kyseistä tieyhteyttä varten.

Kehäväylä yhdistäisi myös valtatie 13 ja kantatie 72, vaikkakaan tällä hetkellä suurta kysyntää tällaiselle yhteydelle ei ole. Lisäksi kehäyhteys antaa vaihtoehtoisia reittejä taajaman pohjoisosaan, mikä vähentää jonkin verran liikennettä nykyisiltä pohjois-eteläsuuntaisilta kaduilta ja ydinkeskustan lähellä itä-länsisuuntaisilta kaduilta.

Pohjoisen kehäväylän kokonaisuuden totuttamisesta ei ole aikataulusuunnitelmaa, eikä se sisälly kaupungin taloussuunnitteluvuosien investointiohjelmiin. Aloitteessa esitetyn noin 1,8 kilometrin pituisen kehäväylän osuuden kustannusarvio on noin 3,5 miljoonaa euroa. Kustannusarviota kasvattaa Savonradan alikulkusillan kustannus.

Kaupunkikehityslautakunta ei näe kehäväylän osittaista toteuttamista Tupalan ja Savisillan välillä realistisena hankkeena huomioiden liikenteelliset seikat ja kaupungin tämänhetkinen taloustilanne.

Ehdotus

Esittelijä: Jouni Riihelä, kaupunkikehitysjohtaja

Kaupunkikehityslautakunta antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle edellä olevan vastauksen tehtyyn valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelijat / lisätiedot:

Pekka Kammonen, kaupungininsinööri, Pekka.Kammonen@mikkeli.fi

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee tiedoksi kaupunkikehityslautakunnan vastauksen valtuutettu Jarno Strengellin ym. valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuunkäsittelyksi.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Kaupunginvaltuusto, § 97,02.06.2025
Kaupunginhallitus, § 267,18.08.2025
Kaupunkikehityslautakunta, § 109,07.10.2025
Kaupunginhallitus, § 378, 03.11.2025

§ 378

Valtuustoaloite: Mikrometsiä Mikkeliin

MliDno-2025-2283

Kaupunginvaltuusto, 02.06.2025, § 97

Valtuutettu Katriina Janhunen ym. esittivät 2.6.2025 valtuustoaloitteenaan otsikkoasiasta seuraavaa:

"Mikrometsiksi kutsutaan pieniä ja tiiviitä kaupunkiin istutettuja alueita, joissa kasvaa seudulle tyypillistä metsien lajistoa. Niitä erottaa tavallisista metsistä ennen kaikkea pieni koko, kasvutapa ja sijainti kaupunkimaisessa ympäristössä.

Mikrometsät ovat pieniä, pienimmillään jopa vain joidenkin neliömetrien kokoisia. Ne ovat yleensä kasvillisuudeltaan tiheitä ja kerrosteisia, minkä ansiosta pienellekin alalle mahtuu paljon lajeja ja kasvustoa. Mikrometsissä hyödynnetään paikallisia kasvi- ja eläinlajeja. Niissä pyritään kestävyYTEEN ja helppohoitoisuuteen; ensimmäisten vuosien jälkeen metsien annetaan kasvaa ja kehittyä luonnostaan.

Alkujaan mikrometsiä on hyödynnetty tiheästi asutuissa suurkaupungeissa, joissa virhealueita oli vähän eikä tavallisten metsien istuttaminen ollut mahdollista. Ne sopivat periaatteessa lähes mihin tahansa ihmisen voimakkaasti muokkaamalle alueelle. Suomen ensimmäinen mikrometsä istutettiin Keravalle vuonna 2023, ja ainakin Tampereelle on istutettu mikrometsä tänä keväänä.

Mikrometsät soveltuvat verraten tiiviisiin, kaupunkimaisiin ympäristöihin. Olemassa olevien viher- ja puistoalueiden lisäksi niitä voi sijoittaa mm. julkisten rakennusten pihuille, teiden varsiin, joutomaille, kaututilaan ja yksityisille pihuille. Mikrometsä voidaan perustaa myös olemassaolevien puiden ja pensaiden ympärille.

Mikrometsät eivät korvaa laajoja, yhtenäisiä tai luonnontilaisia metsiä. Ne tarjoavat kuitenkin kaupunkirakenteen sisällä samaa mitä laajemmat metsät sen ulkopuolella: suojaa helteiltä, hulevesien hallintaa, ilmanlaadun parantamista ja hiilensidontaa. Ne voivat myös ylläpitää ja jopa parantaa luonnon monimuotoisuutta kaupungin sisällä. Asukkaille ne tarjoavat virkistystä, viihtyisyyttä ja viehättävyyttä.

Me aloitteen allekirjoittaneet esitämme, että Mikkeliissä tehdään selvitys mikrometsien mahdollisista kohdealueista sekä tavoista kannustaa maanomistajia niiden istuttamiseen. Mikrometsien lisäämisestä kaupunkitilaan voidaan tehdä yös kokeilu tai hanke, johon haetaan ulkopuolista rahoitusta.

Mikkeliissä 2.6.2025

Jarmo Lautamäki, Kerttu Hakala, Katriina Janhunen,
Heli Kauppinen, Anni Lahtinen, Tiina-Riikka Turunen,
Sari Rautiainen, Lotta Tuominen, Teuvo V. Riikonen,
Petri P. Pentikäinen, Tapani Liukkonen, Anne Puntanen,
Tuija Syrjäläinen, Petri Tikkanen, Enrique Tessieri"

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus, 18.08.2025, § 267

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää lähettää aloitteen asumisen ja toimintaympäristön palvelualueen valmisteltavaksi.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että vastaus aloitteeseen tulee käsitellä kaupunginhallituksessa viimeistään joulukuussa 2025.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunkikehityslautakunta, 07.10.2025, § 109

Valmistelijat / lisätiedot:

Marko Vuorinen, kaupunginpuutarhuri, marko.vuorinen@mikkeli.fi

Mikrometsä määritelmä

Mikrometsä on nimensä mukaisesti pieni alue, jonne istutetaan tiiviisti erilaisia puita ja pensaita. Mikrometsän tavoitteena on sitoa hiiltä ja houkutella pölyttäviä hyönteisiä alueelle. Pienimmillään alue voi olla yksi (1) aari. Japanilaisen Akira Miyawakin kehittämä mikrometsämenetelmä ohjaa kaupunkien viherrakentamista metsäisemmäksi. Ensimmäinen Suomeen toteutettu mikrometsä on toteutettu Keravalle vuonna 2023 yhteistyönä Keravan kaupungin, Alto yliopiston ja Hämeen ammattikorkeakoulun kanssa. Sen jälkeen vastaavia mikrometsiä on perustettu Kotkaan ja Tampereelle.

Mikkelin mahdolliset mikrometsät

Mikkelissä, kuten muissakin kaupungeissa, rakentamisen tehokkuus pienentää viheralueita. Tonteille ja katuympäristöön ei jää rakentamisen tehokkuuden vuoksi tilaa puille ja vihreälle kasvillisuudelle. Tämän seurauksena kaupungin pienilmasto äärevöityy. Hulevedet kerääntyvät tiiviiltä pinnoilta nopeasti aiheuttaen tulvimista ei toivotuissa paikoissa. Vesi ei pääse imeytymään maaperään. Kesällä kiviset pinnat kuumenevat ja nostavat lämpötiloja. Tuulet nopeutuvat katukuiluissa, koska suojaava ja tuulia hidastava vaikutus puuttuu. Puiden ilmanlaatua parantava vaikutus jää saavuttamatta.

Mikkelissä eri päiväkodeilta ja palvelutaloilta on tullut vuosien saatossa viestiä kesähelteillä varjon puuttumisesta. Samanlaisia viestejä on tullut myös leikkipaikoilta. Varjoa voidaan tehdä joko rakenteilla tai puiden istuttamisella. Parasta olisi, jos rakentamisvaiheessa saataisiin säilytettyä jo olemassa olevaa puustoa.

Mikkelin kaupungin päiväkodeilla suunnitellaan varjon lisäämistä esim. Naisvuoren päiväkodilla.

Lähemäen lastentalolla on hankesuunnitelma päiväkodin rakennuksen korjaamisesta ja pihan olosuhteiden parantamisesta. Kattilansillan päiväkodilla on kaavamuutoksen yhteydessä otettu päiväkodin tontille viereistä metsää.

Korjaushankkeiden yhteydessä voidaan luontevasti tutkia mikrometsän soveltuvuutta kyseisille pihoiden ja/tai tonttiin rajoittuvaan puistoon.

Leikkipaikkojen osalta on jo vuosia huomioitu puiden varjostava vaikutus uusien suojaavien varjopaikkojen luomisella puita istuttamalla. Tutkimme mikrometsän soveltuvuutta tulevaisuuden puistojen peruskorjauskohteissa.

Mikkelin kaupunki selvittää tulevaisuuden kiinteistöjen ja puistojen korjaushankkeissa mikrometsän soveltuvuutta kuhunkin kohteeseen ja kannustaa yksityisiä tahoja kokeilemaan kohteissaan mikrometsän toteuttamisen mahdollisuutta.

Ehdotus

Esittelijä: Jouni Riihelä, kaupunkikehitysjohtaja

Kaupunkikehityslautakunta antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle edellä olevan vastauksen tehtyyn valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus, 03.11.2025, § 378

Valmistelijat / lisätiedot:

Marko Vuorinen, kaupunginpuutarhuri, marko.vuorinen@mikkeli.fi

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee tiedoksi kaupunkikehityslautakunnan vastauksen valtuutettu Katriina Janhusen ym. valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuunkäsittelyksi.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Kaupunginvaltuusto, § 112, 25.09.2023
Kaupunginhallitus, § 332, 30.10.2023
Kaupunkikehityslautakunta, § 110, 07.10.2025
Kaupunginhallitus, § 379, 03.11.2025

§ 379

Valtuustoaloite: Mikkelin torille kello neljään ilmansuuntaan

MliDno-2023-3554

Kaupunginvaltuusto, 25.09.2023, § 112

Valtuutettu Jarno Strengell ym. esitivät 25.9.2023 valtuustoaloitteenaan otsikkoasiasta seuraavaa:

"Me allekirjoittaneet esitämme, että Mikkelin torin keskellä olevan valopylvään yläosaan tulee neljään eri suuntaan oleva kello.

Perustelu:

Lähes jokaisella täysi-ikäisellä on oma rannekello tai kello esimerkiksi puhelimessa, lisäksi Mikkelin tuomiokirkon kello on näkyvällä paikalla.

Edellä mainitusta huolimatta, useat kuntalaiset ovat pyytäneet torille kelloa, joka näkyy selkeästi joka suuntaan ja jonka alle voi sopia esimerkiksi tapaamisen.

Asiasta on keskusteltu toriyhdistyksen hallituksen jäsenen kanssa, joka piti kelloaloitetta hyvänä ja toriasiakkaita palvelevana.

Allekirjoittajat

Jarno Strengell

Eero Aho, Paavo Puhakka, Juha Vuori,
Olli Miettinen"

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus, 30.10.2023, § 332

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää lähettää aloitteen asumisen ja toimintaympäristön palvelualueen valmisteltavaksi.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että vastaus aloitteeseen tulee käsitellä kaupunginhallituksessa viimeistään helmikuussa 2024.

Päätös

Hyväksyttin.

Valmistelijat / lisätiedot:

Jouni Riihelä, kaupunkikehitysjohtaja, Jouni.Riihela@mikkeli.fi

Mikkelin torille on useissa eri vaiheissa tutkittu kellon sijoittamista.

Kävelykadulle näkyvät suuret kellot ovat Hallituskadun (kävelykadun) molemmissa päissä Mikkelin tuomiokirkon tornissa sekä rautatieaseman seinässä.

Yleisenä kohtaamispaikkana Mikkeliissä ovat perinteisesti olleet torin aita Hallituskadun reunassa ja Marskin patsas Maaherrankadun puolella. Nykyisin myös torin esiintymislava Raatihuoneenkadun puolella.

Mikkelin tori on aikoinaan rakennettu paraatitoriksi. Toria ympäröi eri vuosisadoilta ja kymmeniltä poikkeuksellisen näyttävät rakennukset. Mikkelin tori ympäristöineen on Suomen mittakaavassa poikkeuksellisen eheä eri aikakausien monipuolinen kokonaisuus. Tori on arvioitu myös Suomen parhaaksi toriksi.

Aloitteessa mainituissa torin valaisinpylväissä on valaisinten ja valvontakameroiden lisäksi jo torin mainosviirit.

Toistaiseksi Mikkelin torille ei ole löydetty useista yrityksistä huolimatta riittävän laadukasta toteutusta kelloa varten.

Ehdotus

Esittelijä: Jouni Riihelä, kaupunkikehitysjohtaja

Kaupunkikehityslautakunta hyväksyy annetun selvityksen ja päättää, että Mikkelin torille ei sijoiteta kelloa neljään suuntaan.

Kaupunkikehityslautakunta antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle edellä olevan vastauksen tehtyyn valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus, 03.11.2025, § 379

Valmistelijat / lisätiedot:

Jouni Riihelä, kaupunkikehitysjohtaja, Jouni.Riihela@mikkeli.fi

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee tiedoksi kaupunkikehityslautakunnan vastauksen valtuutettu Jarno Strengellin ym. valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuunkäsitellyksi.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Kaupunginvaltuusto, § 34, 03.03.2025

Kaupunginhallitus, § 108, 17.03.2025

Kaupunginhallitus, § 380, 03.11.2025

§ 380

Valtuustoaloite: Mitä Mikkelin kaupunki aikoo tehdä välityömarkkinoiden ja pitkäaikaistyöttömien tukemiseksi?

MliDno-2025-955

Kaupunginvaltuusto, 03.03.2025, § 34

Valtuutettu Soile Kuitunen ym. esittivät 3.3.2025 valtuustoaloitteenaan otsikkoasiasta seuraavaa:

"Pitkäaikaistyöttömien ja työllistymiseensä tukea tarvitsevien ihmisten tilanne on heikentynyt huomattavasti Mikkeliissä.

Välityömarkkinoita on ajettu alas. Iso välityömarkkinatoimija, Uutta elämää group, eli Mikkelin toimintakeskus ry. joutui tammikuussa 2025 tekemään päätöksen toimintansa lakkauttamisesta. Toiminnan alasajon seurauksena jopa 400 työllistymiseensä tukea tarvitsevalle mikkeliiläiselle pitäisi löytää uusi palvelu ja paikka, joka edistäisi heidän pääsyään työmarkkinoille.

Välityömarkkinatoimijoiden ahdingon takana ovat sote-uudistuksesta työllistämistoimintaa harjoittaville yhdistyksille aiheutuneet rahoituskriisit sekä työllisyysalueiden kyvyttömyys tarjota resursseja heikossa työmarkkina-asemassa olevien ihmisten palveluihin.

Joillakin alueilla kunnat ja hyvinvointialueen päättäjät ovat kuitenkin kyenneet turvaamaan välityömarkkinoilla toimivien yhdistysten ja järjestöjen toiminnan jatkuvuutta. Näin apua tarvitsevia ihmisiä ei ole jätetty oman onnensa nojaan. Tällaisia esimerkkejä löytyy esimerkiksi Kymenlaaksosta.

Mikkelin kaupungin johto on useaan otteeseen julkisesti todennut, että Mikkelin työllisyyspalveluista halutaan tehdä Suomen parhaiten toimivat. Vuoden 2025 alusta Mikkelin kaupunki toimii vastuukuntana Mikkelin seudun muodostamalla työllisyysalueella.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Mikkelin kaupunki selvittää valtuutetuille, mitä Mikkelin kaupunki aikoo tehdä välityömarkkinoiden ja pitkäaikaistyöttömien tukemiseksi, mikä tilannekuva nyt on ja mihin toimiin kaupunki aikoo lähitulevaisuudessa ryhtyä osana työllisyysaluetta.

Mikkeliissä 3.3.2025

Soile Kuitunen

Arto Seppälä, Hannu Tullinen, Petri Tikkanen,
Raine Lehtonen, Paavo Barck, Jatta Juhola,
Jarno Strengell, Minna Pöntinen, Jarmo Lautamäki,
Mali Soininen, Katriina Noponen, Armi Salo-Oksa,
Suvi Kähkönen-Valtola, Heikki Nykänen, Antti Pakarinen,
Anne Hujala, Sami Järvinen, Sami Nalli,
Ola Mutttilainen, Mervi Eskelinen, Markku Kakriainen,
Liisa Ahonen, Eero Aho, Kati Häkkinen,

Anu Kokkonen, Marita Hokkanen, Juha Vuori,
Olli Miettinen, Pertti Karhunen, Anna Reponen,
Jussi Marttinen, Juha Ropponen"

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus, 17.03.2025, § 108

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää lähettää aloitteen konserni- ja elinvoimapalveluiden palvelualueen valmisteltavaksi.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että vastaus aloitteeseen tulee käsitellä kaupunginhallituksessa viimeistään elokuussa 2025.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus, 03.11.2025, § 380

Valmistelijat / lisätiedot:

Jukka Ollikainen, työllisyysjohtaja, jukka.ollikainen@mikkeli.fi
Ari Liikanen, hallintojohtaja, ari.liikanen@mikkeli.fi
Pekka Patama, palvelupäällikkö, Pekka.Patama@mikkeli.fi

Valtuutettu Soile Kuitunen ym. esittivät 3.3.2025 valtuustoaloitteen, jossa nostetaan esiin huoli pitkäaikaistyöttömien ja työllistymiseensä tukea tarvitsevien ihmisten tilanteen heikentymisestä Mikkeliissä. Aloitteessa todetaan, että välityömarkkinoiden toimijoiden rahoitusongelmat ja erityisesti Uutta elämää groupin (Mikkelin toimintakeskus ry) toiminnan lakkauttaminen tammikuussa 2025 ovat jättäneet jopa 400 ihmistä ilman palvelua, joka tukisi heidän pääsyään työmarkkinoille.

Aloitteessa pyydetään kaupungilta selvitystä tilanteesta sekä toimenpiteistä, joihin se aikoo ryhtyä työllisyysalueen vastuukuntana.

Pitkäaikaistyöttömyyden määrä on Mikkeliissä kasvanut kuluneen vuoden aikana. Heinäkuussa 2024 pitkäaikaistyöttömiä oli 2 575 henkilöä ja heinäkuussa 2025 jo 2 762 henkilöä, mikä merkitsee nousua 34 %:sta 37 %:iin kaikista työttömistä.

Kuntouttavassa työtoiminnassa oli heinäkuussa 2024 yhteensä 191 osallistujaa, kun vastaava luku vuonna 2025 oli 160. Kokonaistilanne huomioden voidaan kuitenkin todeta, että Etelä-Savon hyvinvointialue on pystynyt kuntouttavan työtoiminnan järjestämisvastuussaan reagoimaan hyvin alkuvuoden tilanteeseen ja kuntouttavan työtoiminnan volyymit ovat palautuneet lähelle vuoden 2024 tasoa.

Myös työvoimapalveluihin osallistuvien määrä on vähentynyt. Työkokeiluun osallistuneiden määrä on laskenut 52:sta 28:aan ja palkkatuella työllistettyjen määrä 201:stä 155:een. Kyse ei ole vain paikallisesta ilmiöstä: valtakunnallisesti aktivointiaste

on laskenut lähes kuusi prosenttiyksikköä, kuten Helsingin Sanomat uutisoi 30.8.2025. Taustalla ovat erityisesti TE-uudistukseen ja palkkatuen ehtoihin liittyvät lainsäädännölliset muutokset sekä valtion määrärahojen niukkuus.

Lainsäädäntömuutokset ovat vaikeuttaneet yhdistysten ja muiden välityömarkkinatoimijoiden mahdollisuuksia työllistää vaikeassa työmarkkina-asemassa olevia henkilöitä. Palkkatuen 100 %:n tuki ei enää ole mahdollinen, ja palkan sivukulut jäävät yhdistyksen maksettaviksi. Palkkatuen myöntäminen on siirtynyt työllisyysalueille, mikä tekee kuntien omasta palkkatukityöllistämisestä käytännössä kovan rahan työllistämistä ilman valtion rahoitusosuutta. Samalla työttömyysturvajärjestelmän muutokset ovat lisänneet kuntien maksuvelvollisuuksia.

Mikkelin kaupunki ja Mikkelin seudun työllisyyspalvelut pyrkivät vastaamaan tilanteeseen sekä lyhyen että pitkän aikavälin toimin. Kaupunki tukee työllisyyttä ennen kaikkea vahvistamalla elinkeinoelämän kasvuedellytyksiä ja yritystoimintaa, sillä työpaikkojen syntyminen yksityiselle sektorille on paras keino ehkäistä pitkäaikaistyöttömyyttä. Kehitysyhtiö Miksei Oy ja Mikkelin seudun uusyrityskeskus ry tukevat alueen yrityksiä ja yrittäjyyttä, kun taas Etelä-Savon Koulutus Oy ja Otavia vastaavat osaamisen kehittämisestä. Näiden toimijoiden onnistuminen vaikuttaa ratkaisevasti työllisyyden paranemiseen.

Samaan aikaan Mikkelin seudun työllisyyspalveluissa tehdään henkilökohtaista tilanteen arviointia, tarjotaan ohjauksellisia palveluja ja tuetaan työllistymistä koulutuksellisin ja valmennuksellisin keinoin. Palvelut painottuvat monialaisiin ja yksilöllisiin ratkaisuihin, joissa kartoitetaan työnhakijan osaaminen, työkyky ja työllistymismahdollisuudet.

Palvelutason heikkeneminen on tunnistettu, ja työllisyyspalvelut ovat hakeneet tilanteen korjaamiseksi ulkopuolista rahoitusta. Mikkelin kaupunki Mikkelin seudun työllisyyspalveluista on jättänyt 30.9.2025 ESR+-haussa kaksi ES-Kohtaamoryhmähankehakemusta: yhden valtakunnalliseen hakuun ja toisen alueelliseen hakuun. Molemmissa hankkeissa kumppaneina ovat Savonlinnan seudun työllisyyspalvelut ja Kuntoutussäätiö, ja valtakunnallisessa haussa mukana on lisäksi Etelä-Savon hyvinvointialue. Tarkoituksena on toteuttaa vain yksi hanke, painottaen valtakunnallista hakua. Hankkeen tavoitteena on löytää uusi toimintamalli, jossa vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien työhönvalmennusta ja työllistymisen tukea voidaan toteuttaa suoraan työnantajaorganisaatioissa avoimilla työmarkkinoilla. Hanke käynnistyi aikaisintaan 1.4.2026.

Mikkelin kaupunki tukee työllisyyspalveluja niiden omassa toiminnassa, jotta työnhakijoiden ohjautuminen työhön tapahtuisi mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja palvelut vastaisivat muuttuneisiin tarpeisiin. Kaupunki pyrkii turvaamaan työllisyyspalveluille riittävät toimintaedellytykset ja kannustaa jatkokehittämään palveluja yhteistyössä alueellisten toimijoiden kanssa. Myönteistä on myös se, että Uutta Elämää Groupin toiminnalle on tullut Mikkeliin myös jatkaja. Parik säätiö toimii osin samoissa tiloissa ja esimerkiksi kodinkoneiden kierrätys toimii pääosin entiseen malliin. Parik säätiön edustajat ovat kertoneet toiminnan laajenevan mahdollisuuksien mukaan. Tällä on merkitystä työllisyydenhoidon lisäksi myös kiertotalouden näkökulmasta.

Välityömarkkinoiden tuleva muoto on kuitenkin osittain epäselvä. Valtioneuvosto on ilmoittanut aikomuksestaan siirtää kuntouttavan työtoiminnan takaisin kuntien järjestämisvastuulle, mutta käytännön toteutuksesta ja rahoituksesta ei ole vielä

tarkempaa tietoa. Mikäli kuntien vastuulle siirrettäisiin nykyisen kaltaisella mallilla laaja aktivointitoiminta, se merkitsisi kunnille 1–2 miljoonan euron vuosittaista lisäpanostusta. Tämä resursointi olisi löydettävä muista palveluista. Kaupunki seuraa tilannetta tiiviisti ja ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin, kun valtakunnallinen linjaus ja sen taloudelliset vaikutukset tarkentuvat.

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee tiedoksi konserni- ja elinvoimapalveluiden palvelualueen vastauksen valtuutettu Soile Kuitusen ym. valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuunkäsittelyksi.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Kaupunginvaltuusto, § 96, 02.06.2025

Kaupunginhallitus, § 266, 18.08.2025

Sivistyslautakunta, § 35, 16.10.2025

Kaupunginhallitus, § 381, 03.11.2025

§ 381

Valtuustoaloite: Tekoäly varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa

MliDno-2025-2279

Kaupunginvaltuusto, 02.06.2025, § 96

Valtuutettu Jaana Strandman esitti 2.6.2025 Perussuomalaisten valtuustoryhmän ym. valtuustoaloitteena otsikkoasiasta seuraavaa:

"Esitämme, että Mikkelin kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin tekoälyn käyttämisessä ja huomioimisessa varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa.

Opetushallitus on työstänyt tekoälysuositukset. Tekoälyosaamisen edistäminen on osa opetussuunnitelmien ja tutkintojen perusteiden toimeenpanoa kaikilla kouluasteilla. Jokaisella lapsella ja nuorella tulee olla yhdenvertaiset mahdollisuudet kehittyä tekoälyn vastuullisessa käytössä. Kaikilla tulee olla mahdollisuus hankkia ja päivittää digiosaamista tekoälyistyvässä yhteiskunnassa toimimiseksi. Tekoälyn käyttö on pedagogisesti perusteltua ja edistää opetussuunnitelman tavoitteita. Sen tulee olla mahdollisimman avointa ja läpinäkyvää. Tekoäly tuo myös haasteita, jotka tulee huomioida arjessa. Tietosuoja, tietoturva, käyttötavat ja riskiluokitus sekä vaikutustenarviointi ovat asioita, jotka tulee koko kasvatus- ja opetustoimessa tarkastella. Myöskin oppimisen arviointi tulee määritellä tekoälyä käytettäessä sekä tekoälyn käytön periaatteet. Tärkeää on suhtautua tekoälyn käyttöön myös kriittisesti. Omia aivoja tulee käyttää edelleen ja tekoälyn käyttöön liittyviä riskejä ja ongelmia tulee opettaa.

Mikkelin tulee linjata tekoälyn käyttöä. Tekoälyä tulee käyttää vastuullisesti, eettisesti ja turvallisesti lasten ja nuorten kanssa. Oppilaan ikätaso tulee huomioida ja myös se, miten tekoäly vaikuttaa ihmisyyteen?

Opettajien digitaidot ovat eriytyvässä. Tämä tuo myös eriarvoistumista kouluihin. Henkilöstön perehdyttäminen ja ohjeistaminen vaatii toimenpiteitä sekä yhteisen toimintakulttuurin luomista.

Mikkelissä 2.6.2025

Jaana Strandman
Kaupunginvaltuutettu PS

Perussuomalaisten valtuustoryhmä

Tapani Liukkonen, Toni Liukkonen, Raimo Heinänen,
Teuvo V. Riikonen, Anne Puntanen, Lotta Tuominen,
Tuija Syrjäläinen"

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus, 18.08.2025, § 266

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää lähettää aloitteen sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen valmisteltavaksi.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että vastaus aloitteeseen tulee käsitellä kaupunginhallituksessa viimeistään joulukuussa 2025.

Päätös

Hyväksyttiin.

Sivistyslautakunta, 16.10.2025, § 35

Valmistelijat / lisätiedot:

Taina Halinen, varhaiskasvatusjohtaja, taina.halinen@sivistys.mikkeli.fi

Seija Manninen, opetusjohtaja, Seija.Manninen@sivistys.mikkeli.fi

Tekoälyn nopea kehittyminen ja tekoälysovellusten lisääntyminen edellyttää myös kasvatuksen ja koulutuksen ammattilaisia kehittämään pedagogiikkaa, opetuksen tavoitteita ja sisältöjä, oppimisen tukea sekä oppimisen ja osaamisen arviointia.

Tekoälyn toimintamallien ymmärtäminen ja sen vaikutusten hahmottaminen on lähtökohta tekoälyn vastuulliselle, turvalliselle ja innovatiiviselle käytölle. Tämä myös mahdollistaa tekoälyn käyttömahdollisuuksien ja sen rajoitteiden kriittisen arvioinnin sekä kokonaisvaltaisen pohdinnan hyödyistä ja haitoista. Tekoälyn käytön sopivuutta ja mahdollisia haittoja tulee arvioida eri tilanteissa. Tekoäly on tärkeää nähdä itsessään oppimisen kohteena. Oppijoita tulee muun muassa tukea kehittämään tekoälylukutaitoaan, tekoälyn käyttötaitojaan ja olemaan kriittisiä tekoälyn tuotoksia kohtaan oppijoiden ikä ja oppimisen tavoitteet huomioiden. Tekoälyjärjestelmiä käyttöönotettaessa on varmistettava, että käyttäjillä on käyttöönoton kannalta riittävä ymmärrys ja kyky tulkita sekä kriittisesti arvioida tekoälyn tuottamia tuotoksia.

Opetushallituksen ohjeistuksen mukaan koulutuksen järjestäjän on tarjottava koulutuksessa käytettävät laitteet sekä tekoälyjärjestelmät, kuten tekoälyä hyödyntävät palvelut ja sovellukset. Henkilöstö ei voi velvoittaa oppijaa rekisteröitymään tai luomaan omaa tunnusta sellaiseen palveluun tai sovellukseen, joka ei ole koulutuksen järjestäjän tarjoama. Oppijaa ei myöskään voi velvoittaa ostamaan käyttöoikeuksia tällaisiin palveluihin tai sovelluksiin.

Jos tekoälyä hyödynnetään apuna arvioinnissa, osaamisen ja oppimisen arvioinnissa tulee noudattaa kunkin koulutusasteen ja -muodon opetussuunnitelmien ja tutkintojen perusteita sekä huomioida, että toiminta saattaa tekoälyasetuksen mukaan olla suuririskistä ja tämän myötä käyttöönottoon liittyy asetuksen mukaisia lisävelvoitteita. Vaikka tekoälyä hyödynnettäisiin apuna arviointiprosessissa, arviointiin liittyvien päätösten tekijän tulee olla arvioinnista vastaava ihminen, eikä arviointiin liittyvää päätöksentekoa voi ulkoistaa tekoällylle.

Tietosuoja, tietoturva ja tiedonhallinta

Henkilöstön tulee varmistaa koulutuksen järjestäjän antamista ohjeista, mitä tietoja on luvallista tallentaa tai syöttää tekoälyjärjestelmiin. Salassa pidettävää tietoa, ei-julkista tietoa tai henkilötietoja sisältävää aineistoa ei saa syöttää tekoälyjärjestelmään, ennen kuin koulutuksen järjestäjä on todennut järjestelmän olevan tietoturvan, tietosuojan ja tiedonhallinnan vaatimukset täyttävä ympäristö. Näitä tietoja ovat muun muassa nimi, henkilötunnus, sanalliset arvioinnit oppijoista, pedagogiset asiakirjat, terveystiedot ja uskonnolliseen vakaumukseen liittyvät tiedot. On tärkeää huomioda, että henkilötietojen käsite on laaja ja se kattaa esimerkiksi myös oppijan kuvan ja äänen (kuten puhe tai laulu), kun kuva tai ääni on yhdistettävissä oppijaan. Järjestelmä voi myös kerätä laajasti erilaisia tietoja käyttäjästä ja järjestelmän käytöstä (mm. seurantateknologioiden avulla), jotka luokitellaan henkilötiedoksi.

Tekoälyjärjestelmän käyttäjillä eli koulutuksen järjestäjän henkilöstöllä tulee olla ymmärrys käsiteltävien tietojen julkisuudesta ja salassapidosta sekä minkälaisissa tekoälypalveluissa ja sovelluksissa niitä on turvallista käsitellä.

Tekijänoikeus

Teosten käyttäminen tekoälyn kouluttamisessa ilman teoksen tekijänoikeudenhaltijan lupaa on kielletty. Tekoälysovellukseen voi syöttää tekijänoikeussuojan ulkopuolella olevaa sisältöä, ja avoimia sisältöjä, joiden käytölle ei ole asetettu ehtoja. On olemassa runsaasti tekijänoikeudesta vapaata aineistoa (esim. CC0-lisensoidut aineistot), jotka soveltuvat tekoälyn opetus- ja koulutuskäyttöön.

Tekoälyn tuottama sisältö ei yleensä saa tekijänoikeussuojaa, koska se ei täytä ihmisen luovan työn kriteerejä. Lopullisen sisällön tulisi olla pääosin ihmisen luomaa ja ylittää teoskynnyksen edellyttämät vaatimukset, jotta sisältö saisi tekijänoikeussuojan.

Ohjeistus ja perehdytys

Kaupungin Helmi -Intrassa on koko kaupungin henkilöstön saatavilla kaupungin sisäisiä ohjeistuksia, mm. tekoälyn käyttöön, tietoturvaan ja tietosuojaan liittyen. Helmi -Intrassa on kattavasti tarjolla erilaisia ammatillisia täydennyskoulutuksia, mm. Eduhousen kautta. Kaupungin henkilöstö suorittaa Navisec Flex- Tietoturvan ja tietosuojan oppimisympäristö-koulutuksen vuosittain. Uusien työntekijöiden perehdytys tapahtuu Intro-ohjelman avulla. Introon sisältyy kaupungin Helmi -Intrassa olevat ohjeistukset, mukaan lukien Mikkelin kaupungin sisäinen Tekoäly-ohje. Henkilöstön osallistuminen täydennyskoulutuksiin ja työssä oppiminen ovat tärkeitä ammattitaidon kehittämisen ja ylläpitämisen kannalta. Lasten kanssa työskentelevällä henkilöstöllä tulee olla riittävän hyvät taidot lasten ohjaamiseen ja opettamiseen. Toimintaa ohjaavat asiakirjat, mm. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022 ja Esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014 (ja niiden täydennykset), ovat toiminnan perusta.

Mikkelin kaupungin tekoälyohjeistus on julkaistu ja sitä päivitetään tarpeen mukaan. Ohjeistuksessa on otettu huomioon ja linkitetty Opetushallituksen julkaisemat tekoälyohjeet. Ohjeistus korostaa tietohallinnon roolia mahdollistajana, mutta samalla riskien hallitsijana. Tietohallinnon tehtävänä on varmistaa, että tekoälyratkaisut ovat turvallisia, vastuullisia ja tukevat kaupungin strategisia tavoitteita. Ohje on pääasiassa tarkoitettu työntekijöille, mutta voidaan hyödyntää opetuksessa tarpeen mukaan. Tekoälyä saa ja tulee käyttää työskentelyn apuna, mutta tietoturva ja tietosuoja ovat ensisijaisia.

Valitettavasti tällä hetkellä oppilaiden ja opiskelijoiden käyttöön ei voida tarjota turvallista tekstiä tuottavaa tekoälyratkaisua. Tämä linjaus perustuu valtakunnallisiin sekä kansainvälisiin tietosuojaan ja tietoturvaan liittyviin asetuksiin ja se on voimassa toistaiseksi. Tekoälyratkaisut käyttävät ja keräävät käyttäjistään henkilötietoja, ja tämä ei ole opetuksen järjestämisen tavoitteiden mukaista. Verkossa vapaasti käytettävät kielimallit ja tekoälyratkaisut ovat kuitenkin oppilaiden käytettävissä ja niiden käyttöä ei voida tai haluta estää.

On tärkeää, että tekoälyn ohjeistuksiin ja eettiseen puoleen tutustutaan ennen käyttöä. Tekoälyn käyttöä ohjaavat selkeät arvot ja periaatteet. Tietosuoja, tietoturva, käyttöoikeudet, riskiluokitus ja vaikutustenarviointi on otettava huomioon käytettäessä ohjelmistoja ja tekoälyä opetuksessa tai oppimisen apuna. Oppimisen arviointi ja tekoälyn käytön periaatteet tulee määritellä selkeästi. Tekoälyyn tulee suhtautua myös kriittisesti. Omien aivojen käyttöä ei saa unohtaa. Tiedon tulisi aina kulkea työntekijän tai oppijan omien aivojen kautta ja lähteet tulee tarkistaa.

Tehtyjä toimenpiteitä ja ehdotuksia jatkoon

Perusopetuksen digipolku on ollut käytössä 2016 alkaen ja sitä on kehitetty Perttu-työryhmän (Perusopetuksen TVT-ryhmä) ja opetussuunnitelmatyötä koordinoivan Tulevaisuuden koulu -ohjausryhmän johdolla. Nämä työryhmät seuraavat aktiivisesti kansallisella ja kansainvälisellä tasolla tekoälyn opetuskäytön kehittämistä ja aiheeseen liittyvää eettistä keskustelua. Mikkelin perusopetuksessa on panostettu oppilaiden monilukutaidon (sisältäen peruslukutaidon lisäksi medialukutaidon, digitaalisen lukutaidon, kriittisen lukutaidon ja tekoälylukutaidon) sekä teknologisten valmiuksien oppimiseen digipolun jatkuvalla kehittämisellä. Tämä tulee näkymään konkreettisesti keväällä 2026 julkaistavassa uudessa digikartassa (laajennettu ja ajanmukaistettu digipolku) erilaisina suoraan opetukseen viettävinä tehtävinä ja harjoitteina eri luokkatasojille. Digikartta on luokkatasokohtainen oppimispolku monilukutaitoon, tietoteknisten asioiden harjoitteluun ja oppimiseen suunniteltu työkalu helpottamaan opettajan arkea sekä varmistamaan jokaisen oppilaan riittävät taidot median ymmärtämiseen ja tuottamiseen. Samalla sen avulla pyritään vastaamaan opettajien digitaitojen (sisältäen tekoäly) eriytymiseen antamalla valmiita tehtävämalleja ja toimintaideoita. Digikartan avulla pyritään estämään eriarvoistumista myös Mikkelin koulujen oppilaiden välillä. Henkilöstölle on järjestetty ja järjestetään koulutusta tekoälystä ja sen opetuskäytöstä yhdessä mm. Mikkelin kesäyliopiston kanssa. Näillä keinoin kehitetään yhtenäistä toimintakulttuuria ja käytänteitä tekoälyyn sekä oppimisen kohteena että työvälineenä perusopetuksessa.

Varhaiskasvatuksessa henkilöstön digitaalista osaamista on kehitetty tarjoamalla koulutuksia ja opastusta, pääsääntöisesti valtiolta saatujen hankerahoitusten turvin.

Varhaiskasvatukseen on saatu seuraavat hankerahoitukset: OKM:n

Varhaiskasvatuksen digitaalisen pedagogisen osaamisen vahvistaminen vuosille 2022-2023. OPH:n hankeavustus digitaalisten oppimisympäristöjen edistämiseen varhaiskasvatuksessa 2024-2026 (Etelä-Savon Digivaka 2024-2026). Tämä on yhteishanke Mikkelin, Savonlinnan ja Pieksämäen kaupunkien kanssa. Hankkeisiin on palkattu hanketyöntekijä. Etelä-Savon Digivaka 2024-2026 hankkeessa on tehty Mikkelin kaupungin [Varhaiskasvatuksen digikartta](https://sites.google.com/sivistys.mikkeli.fi/mikkelin-vakan-digikartta/etusivu) (<https://sites.google.com/sivistys.mikkeli.fi/mikkelin-vakan-digikartta/etusivu>). Se sisältyy samassa hankkeessa tuotettuun hankekuntien yhteiseen digikarttaan, [Etelä-Savon Digikartta](https://sites.google.com/edu.savonlinna.fi/digikartta-mkl-pmk-sln?usp=sharing) (<https://sites.google.com/edu.savonlinna.fi/digikartta-mkl-pmk-sln?usp=sharing>). Digikartta sisältää mm. vinkkejä arjen toimintaan. Digikartta on julkaistu myös julkisella sivustolla aoe.fi.

Etelä-Savon Digivaka 2024-2026 hankkeen kautta tarjottiin syyskuussa 2025 etäkoulutus ”Tekoäly ja digipedagogiikka kasvatuksen ja koulutuksen arjessa – lainsäädännön velvoitteet ja suositukset ammattilaisille”. Varhaiskasvatussyksiköissä on henkilöstön keskuudesta nimetty digitutorit henkilöstön tueksi. Taavetti-työryhmä (Tieto- ja viestintätekniikan kehittäminen) on toiminut varhaiskasvatuksessa v. 2019 alkaen.

Varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa olisi tarve digityöntekijälle, joka tuntisi toimintaympäristön, sen vaatimukset, seuraisi alan kehitystä, opastaisi henkilöstöä, tekisi yhteistyötä it-asiantuntijoiden kanssa myös mm. sovellusten ja laitteiden hankintojen soveltuvuuden arvioinnissa.

Arjen työssä on koettu tärkeäksi it-asiantuntijoiden hyvä saavutettavuus, sujuva yhteistyö, nopea reagointi, erityisesti riskitilanteissa, ja myös asioiden ennakointi koko kaupungin tasolla.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle yllä esitetyn vastauksen tehtyyn valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus, 03.11.2025, § 381

Valmistelijat / lisätiedot:

Seija Manninen, opetusjohtaja, Seija.Manninen@sivistys.mikkeli.fi
Taina Halinen, varhaiskasvatusjohtaja, taina.halinen@sivistys.mikkeli.fi

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee tiedoksi sivistyslautakunnan vastauksen Perussuomalaisten valtuustoryhmän ym. valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuunkäsitellyksi.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Kaupunginvaltuusto, § 53,05.05.2025

Kaupunginhallitus, § 242,09.06.2025

Sivistyslautakunta, § 36,16.10.2025

Kaupunginhallitus, § 382, 03.11.2025

§ 382

**Valtuustoaloite: Perusopetuslain muutoksen (1090/2024) vaikutusten huomioiminen
Mikkelin kaupungin vuoden 2026 talousarvion valmistelussa**

MliDno-2025-1854

Kaupunginvaltuusto, 05.05.2025, § 53

Valtuutettu Anu Kokkonen esitti 5.5.2025 Mikkelin Keskustan valtuustoryhmän ym. valtuustoaloitteena otsikkoasiasta seuraavaa:

"Mikkelin kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.11.2023 pidetyssä kokouksessa käyttötalouden vakauttamisohjelman vuosille 2024–2026. Hyväksytyssä ohjelmassa on linjattu laaja-alaisia, niin sanottuja juustohöylämäisiä säästötoimenpiteitä, joiden tavoitteena on tasapainottaa kaupungin taloutta. Päätöksen mukaisesti kaupungin viranhaltijat on veloitettu huomioimaan nämä toimenpiteet niin vuoden 2024 talousarvion toteuttamisessa kuin tulevien vuosien budjettivalmistelussa.

Päätöstä tehtäessä ei kuitenkaan ollut saatavilla riittävää tietopohjaa merkittävästä lainsäädännön uudistuksesta, joka koskee perusopetuslain muutosta (1090/2024). Laki hyväksyttiin 30.12.2024 ja sen pääasialliset veloitteet astuvat voimaan 1.8.2025. Kyseinen lakiuudistus tuo mukanaan merkittäviä muutoksia perusopetuksen lakisääteisiin palvelutehtäviin ja oppilaiden oikeuksiin. Kyseessä on laki oppimisen tuesta, joka on merkityksellinen jokaiselle oppilaalle ja hänen perheelleen. Valtio on tämän huomioon ottaen osoittanut kunnille lisärahoitusta peruspalvelujen valtionosuuksien kautta.

Koska lakiuudistus valmistui nopealla aikataululla ja sen vaikutukset eivät olleet vielä tiedossa vakauttamisohjelmaa hyväksyttäessä, ei kaupunginvaltuustolla ollut päätöksentekohetkellä käytössään riittäviä tietoja sen vaikutuksista opetustoimen toimintaedellytyksiin ja sitä kautta vuoden 2025 budjetin laadinnassa huomioitaviin seikkoihin. Tämän vuoksi vuoden 2026 talousarvion valmistelussa on perusteltua arvioida sivistystoimen, erityisesti perusopetuksen, määrärahoja uudelleen ja varmistaa, että perusopetuslain muutoksen edellyttämät veloitteet voidaan täyttää laadukkaasti ja lain hengen mukaisesti.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Mikkelin kaupunginvaltuusto velvoittaa kaupunginhallituksen ja toimialat huomioimaan perusopetuslain muutoksen (1090/2024) vaikutukset vuoden 2025 budjettiin. Samalla pyydämme huomioimaan lakiuudistuksen vuoden 2026 talousarvion valmistelussa ja tarkastelemaan sivistystoimen rahoitusta uudelleen siten, että lain veloitteet ja tavoitteet voidaan täysimääräisesti toteuttaa kaupungin järjestämässä perusopetuksessa.

Mikkelissä 5.5.2025

Keskustan valtuustoryhmä

Katriina Noponen, Pirjo Siiskonen, Petri Pekonen,
Kirsi Olkkonen, Risto Rouhiainen, Jaakko Väänänen,
Antti Pakarinen, Heikki Nykänen, Kati Häkkinen,
Marita Hokkanen, Pekka Pöyry, Anu Kokkonen,
Markku Kakriainen
Jatta Juhola, Hannu Tullinen, Jaana Vartiainen,
Petri Tikkanen, Heli Kauppinen, Suvi Kähkönen-Valtola,
Armi Salo-Oksa, Mali Soininen, Nina Jussi-Pekka"

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus, 09.06.2025, § 242

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää lähettää aloitteen sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen valmisteltavaksi.

Edelleen kaupunginhallitus päättää, että vastaus aloitteeseen tulee käsitellä kaupunginhallituksessa viimeistään lokakuussa 2025.

Päätös

Hyväksyttiin.

Sivistyslautakunta, 16.10.2025, § 36

Valmistelijat / lisätiedot:

Seija Manninen, opetusjohtaja, Seija.Manninen@sivistys.mikkeli.fi

Perusopetuslakiin tuli merkittävä muutos 1.8.2025 alkaen. Oppimisen tuen uudistusta koskeva lain muutos (1090/2024) hyväksyttiin 30.12.2024 ja sen pääasialliset velvoitteet astuivat voimaan 1.8.2025.

Opetus- ja kulttuuriministeriön mukaan oppimisen tukea koskevan lakimuutoksen tavoitteena on ollut vahvistaa oppilaan oikeutta saada tarvitsemiaan tukimuotoja ja tukitoimia opetukseen osallistumiseksi, opetussuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi sekä perusopetuksen oppimäärän suorittamiseksi. Tukimuotojen ja tukitoimien järjestämistä pyrittiin yhtenäistämään valtakunnallisesti ja varmistamaan kouluille riittävät resurssit niiden toteuttamiseen. Uudistuksen keskiössä ovat oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt, joihin lainsäädäntö jatkossa velvoittaa opetuksen järjestäjät. Uudistuksella vahvistetaan varhaisia tukitoimia, joiden avulla oppilas saa tukea oppimiseensa mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ja matalalla kynnyksellä. Riittävästi ja oikea-aikaisesti kohdennetuilla tukimuodoilla arvioidaan voitavan vähentää vahvempien tukitoimien tarvetta pitkällä aikavälillä. Uudistuksen tavoitteena on vähentää myös opetushenkilöstön hallinnollista työtä tuen asiakirjojen valmistelussa.

Oppilaan saaman tuen suunnittelu ja päätöksenteko perustuu jatkossa konkreettisiin tukimuotoihin ja tukitoimiin, ei hallinnollisiin tuen tasoihin. Tukimuotojen ja tukitoimien toteutuksessa korostuu nykyistä vahvemmin suunnitelmallisuus ja ennakointi. Samanaikaisopetuksen ja opetushenkilöstön keskinäisen yhteistyön merkitys painottuu tuen toteutuksessa. Uudistuksen pääpaino on ryhmäkohtaisissa tukimuodoissa. Nämä muuttavat tuen painopistettä selvästi ennaltaehkäisevään suuntaan. Uudistuksen myötä vahvistetaan opetuksen laatua ja opetusryhmien työrauhaa lisäämällä myös pienryhmäopetusta jokaiseen kouluun. Pienryhmässä annettava opetus sisältyy sekä ryhmäkohtaisiin tukimuotoihin että oppilaskohtaisiin tukitoimiin.

Laissa säädetään nykyistä tarkemmin oppilaan oikeudesta saada tukitoimia opetukseen osallistumiseksi ja perusopetuksen oppimäärän suorittamiseksi. Oppilaalla on aina ensisijaisesti oikeus ryhmäkohtaisiin tukimuotoihin. Jos ryhmäkohtaiset tukimuodot ovat riittämättömiä, on oppilaalla oikeus saada lisäksi yksilöllisesti kohdennettuja oppilaskohtaisia tukitoimia.

Uudistuksen keskiössä ovat **oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt**, joihin lainsäädäntö jatkossa velvoittaa opetuksen järjestäjät. Opetuksen järjestäjän on varmistettava oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ja järjestettävä ryhmäkohtaisia tukimuotoja osana koulun ja esiopetuksen perustoimintaa. Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt koskevat kaikkea esi- ja perusopetuksen toimintaa. Niillä tarkoitetaan opetusryhmien muodostamista siten, että opetuksen tavoitteet voidaan saavuttaa ja opettajan on mahdollista huomioida opetusryhmän tarpeet riittävän hyvin ja luokka- tai ryhmäkohtaisten koulunkäyntiavustajien tai koulunkäynnin ohjaajien hyödyntämistä oppilaiden koulunkäynnin ja opetukseen osallistumisen tukena.

Opetuksen järjestäjän on järjestettävä **ryhmäkohtaisia tukimuotoja** suunnitelmallisesti osana koulun perustoimintaa. Ryhmäkohtaiset tukimuodot ovat ensisijaisia tukimuotoja, joita annetaan erilaisin tarkoituksenmukaisin ryhmittelyin esimerkiksi samanaikais- ja yhteisopetuksena. Ne voi olla esimerkiksi joustavasti muodostettuja pienempiä ryhmiä. Pienemmän ryhmän kokoa ei määritellä valtakunnallisesti, vaan siitä päättää opetuksen järjestäjä lainsäädännön vaatimukset huomioon ottaen. Ryhmäkohtaisista tukimuodoista ei tehdä hallintopäätöstä. Opetuksen järjestäjän on varattava lukuvuosittain opetussuunnitelmaan perustuvassa suunnitelmassa yhteensä **vähintään 0,122 opetustuntia/viikossa/koulun oppilas ryhmäkohtaisiin tukimuotoihin**. Ryhmäkohtaiset tukimuodot tulee huomioida paikallisessa tuntikehyksessä ja opettajien lukujärjestyksissä.

Ryhmäkohtaiset tukimuodot ovat yleinen tukiopetus, opetuskielen tukiopetus ja erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä. **Yleinen tukiopetus** on yleistä, kaikkiin oppiaineisiin tai oppimisen vaikeuksiin kohdentuvaa tukiopetusta. Tavoitteena on tunnistaa tuen tarpeita ja reagoida niihin varhaisessa vaiheessa, sekä tunti- että henkilöstöresurssia kohdentamalla. Uutena velvoitteena tullut **opetuskielen tukiopetus** keskittyy kohdentamaan annetun tukiopetuksen suoraan opetuskielen oppimiseen. Opetuskielen tukiopetus ei ole peruskielitaidon opetusta, vaan tukea opetuskielen hallintaan. Yleistä tukiopetusta sekä opetuskielen tukiopetusta voidaan antaa joko oppilaan työjärjestyksen mukaisten, sellaisten oppituntien aikana, joihin tuen tarve liittyy, tai oppituntien ulkopuolella. Sitä voidaan antaa samanaikaisopetuksena oppilaan tavallisessa opetusryhmässä tai pienemmässä ryhmässä. **Erityisopettajan opetus muun opetuksen yhteydessä** on luonteeltaan

tilapäisempää ja opetusryhmän tarpeisiin perustuvaa. Sitä voidaan toteuttaa esimerkiksi yhteisopettajuuden avulla tai joustavasti pienryhmässä.

Oppilaalla on oikeus saada **oppilaskohtaisia tukitoimia** viipymättä, jos ryhmässä toteutetut tukimuodot ovat riittämättömiä, ja niitä toteutettaessa tulee tehdä opettajien välistä yhteistyötä. Oikeus oppilaskohtaisiin tukitoimiin on oppilaalla, jonka opinnot eivät ryhmäkohtaisista tukimuodoista huolimatta etene, tai jolla on ryhmäkohtaisista tukimuodoista huolimatta vaikeuksia osallistua opetukseen. Oppilaalle on annettava oppilaskohtaisia tukitoimia silloin, kun häntä ei voida riittävästi tukea ryhmäkohtaisilla tukimuodoilla tai tukitoimia on tarpeen jatkaa säännöllisesti

Oppilaskohtaisia tukitoimia ovat erityisopettajan opetus osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä, erityisopettajan tai erityisluokanopettajan opetus pienryhmässä, erityisluokanopettajan opetus erityisluokassa tai opetukseen osallistumisen edellyttämät oppilaskohtaiset tulkitsemis- ja avustajapalvelut sekä apuvälineet perusopetuslain 31 §:n nojalla annettuina.

Erityisopettajan opetus osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä tarkoitetaan vain erityisopettajan antamaa opetusta. Opetuksen etenemisen lähtökohtana on oppilaan yksilölliset tarpeet. Erityisopettaja antaa opetusta pääsääntöisesti pienryhmässä, mutta sitä voidaan toteuttaa osittain myös samanaikaisopetuksena toisen opettajan kanssa. Erityisopettajan opetus osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä tarkoittaa, että esimerkiksi yhden oppiaineen opetustunneista alle puolet voi olla erityisopettajan opettamaa.

Erityisopettajan tai erityisluokanopettajan opetuksella pienryhmässä tarkoitetaan yhden tai useamman oppiaineen opetusta kokonaan pienryhmässä. **Erityisluokanopettajan opetus erityisluokassa** tarkoittaa oppilaan opetuksen järjestämistä erityisluokassa.

Osana uudistusta on tarkennettu opetusryhmien muodostamista koskevaa sääntelyä oppilaan omassa koulussa ja luokassa toteutettavan tuen mahdollistamiseksi. Nykyisin perusopetusasetuksessa olevat erityisluokkien ryhmäkokoja koskevat säännökset on nostettu lain tasolle. Säädetään lisäksi, että yhden opettajan opettamassa opetusryhmässä saa olla **enintään 5 oppilasta, jotka saavat oppilaskohtaisena tukitoimena** erityisopettajan tai erityisluokanopettajan opetusta pienryhmässä tai erityisluokanopettajan opetusta erityisluokassa.

Oppimisen tukea koskevan perusopetuslain muutosten toteuttamista varten kunnille osoitettiin myös rahoitus. Kuten tehdyssä valtuustoaloitteessa todetaan, lakiuudistus valmistui nopealla aikataululla eikä sen lopullisista kirjauksista, velvoitteista ja niiden kustannusvaikutuksista ollut vielä tietoa siinä vaiheessa, kun vuoden 2025 talousarviota käsiteltiin ja hyväksyttiin. Tästä syystä perusopetuksen henkilöstökulut tulevat todennäköisesti ylittymään vuonna 2025, jotta lain velvoitteisiin voidaan vastata.

Lukuvuosi 2025-2026 tulee olemaan siirtymäkausi, jonka aikana oppilaiden tukea koskevat päätökset tehdään uuden lain mukaisesti. Velvoitteena on ennen oppilaskohtaiseen tukeen siirtymistä antaa oppilaille ryhmäkohtaista tukea vähintään 0,122 opetustuntia viikossa/koulun oppilas. Tällä hetkellä tämä minimi täyttyy Mikkelin

perusopetuksessa ja siihen on myös vuoden 2026 talousarvioesityksessä varauduttu. Säästövelvoitteen edellytykset huomioiden tuohon minimiin päästään osittain muita määräaikaista tehtäviä vähentämällä.

Kun nyt on siirrytty aikaisemmasta kolmeportaisen tuen järjestelmästä ryhmäkohtaiseen ja oppilaskohtaiseen tukeen, oppilaiden tukea koskeva päätöksenteko on myös muuttunut. Oppilaskohtaisen tuen päätökset ovat vasta valmistelussa sen jälkeen, kun ensiksi saadaan kokemukset ryhmäkohtaisen tuen vaikuttavuudesta. Näin ollen tässä vaiheessa ei ole vielä tarkkaa tietoa siitä, kuinka moni oppilas tulee siirtymään oppilaskohtaiseen tukeen ja kuinka moneen opetusryhmään on jatkossa tulossa yli viisi oppilaskohtaisessa tuessa olevaa oppilasta. Yhdellä opettajalla voi olla ryhmässään enintään viisi oppilasta, jotka saavat oppilaskohtaisena tukitoimena erityisopettajan tai erityisluokanopettajan opetusta pienryhmässä tai erityisluokanopettajan opetusta erityisluokassa. Jos ryhmään tulee yli viisi ko. oppilasta, ryhmä on lain mukaan jaettava tai siihen on palkattava toinen opettaja. Tähän ei ole vielä tässä vaiheessa voitu vuoden 2025 talousarviossa eikä vuoden 2026 talousarvioesityksessä varautua ja tämä voi aiheuttaa ylityspainetta henkilöstökuluihin myös vuonna 2026.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle yllä esitetyn vastauksen tehtyyn valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus, 03.11.2025, § 382

Valmistelijat / lisätiedot:

Seija Manninen, opetusjohtaja, Seija.Manninen@sivistys.mikkeli.fi

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee tiedoksi sivistyslautakunnan vastauksen Mikkelin Keskustan valtuustoryhmän ym. valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuunkäsittelyksi.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.